

**«BIOKIMYO» АЖ нинг 2022 йил учун молиявий хўжалик
фаолияти юзасидан ички аудит хизмати текшируви
бўйича Аудиторлик ҳисоботи**

Мундарижа

1	КИРИШ ҚИСМ.	3
1.1	ТАШКИЛИЙ МАСАЛАЛАР.	3
2	ТАҲЛИЛИЙ ҚИСМ.	4
2.1	БИЗНЕС-РЕЖА БАЖАРИЛИШINI ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ	4
2.2	КОРПОРАТИВ БОШҚАРИШ ПРИНЦИПЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИШНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.	5
2.3	КОРХОНАНИНГ БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ ВА МОЛИЯ ҲИСОБОТИ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.	6
2.3.1	<i>Бошлангич қолдиқлар таҳлил</i>	7
2.3.2	<i>Хусусий капитал ҳисоби аудити</i>	9
2.3.3	<i>Товар моддий захиралари(ТМЗ) аудити.</i>	10
2.3.4	<i>Асосий воситалар аудити.</i>	12
2.3.5	<i>Узоқ муддатли инвестициялар аудити</i>	13
2.3.6	<i>Касса ва касса операциялар аудити.</i>	13
2.3.7	<i>Банкдаги асосий ва бошқа ҳисобрақамлар аудити.</i>	14
2.3.8	<i>Ходимлар билан меҳнат хақи юзасидан ҳисоб-китобларни аудити.</i>	14
2.3.9	<i>Ҳисоб-китоб-тўлов тартиби аудити</i>	15
2.3.10	<i>Даромадлар ҳисоби аудити.</i>	18
2.3.11	<i>Харажатлар ҳисоби аудити.</i>	19
2.4	СОЛИҚ ВА БОШҚА МАЖБУРИЙ ТЎЛОВЛАР ҲИСОБЛАНИШИ ВА ТЎЛАНИШИ АУДИТИ.	20
2.4.1	<i>Акциз солиғи</i>	21
2.4.2	<i>Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ.</i>	21
2.4.3	<i>Юридик шахслар ер солиғи</i>	22
2.4.4	<i>Юридик шахслар мол-мулк солиғи</i>	22
2.4.5	<i>Ижтимоий солиқ ҳисоби аудити.</i>	23
2.4.6	<i>Жисмоний шахслардан даромад солиғи ҳисоби аудити.</i>	24
2.4.7	<i>Қўшилган қиймат солиғи.</i>	25
2.4.8	<i>Юридик шахслар фойда солиғи ҳисоби.</i>	25
2.5	МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ПАЙТИДА ҚОНУНЧИЛИК ТАЛАБЛАРИГА РИОЯ ЭТИЛИШINI ТЕКШИРИШ.	26
2.6	ИЧКИ НАЗОРАТНИНГ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.	27
3	ИҚТИСОДИЙ АҲВОЛ ТАҲЛИЛИ	28
4	ХУЛОСА ВА ТАВСИЯЛАР	28

1 КИРИШ ҚИСМ.

Биз ички аудит хизмат вакиллари, Холмирзаев А.А ва Баратов О.А. «КОРХОНАЛАРДА ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТ ТЎҒРИСИДА» ги Низом (кейинги ўринларда НИЗОМ) га асосан «BIOKIMYO» акционерлик жамияти (кейинги ўринларда ЖАМИЯТ) ички аудит текшируви натижаларини ўз ичига олган Низомнинг 12-банди талаблари доирасида 2022-йил учун ҳисобот тайёрладик.

Молиявий ҳисоботларни тайёрланиши ва ишончлилиги учун хўжалик юритувчи субъект раҳбари жавобгар, биз ҳисоботлар бўйича берилган хулоса юзасидан жавобгар ҳисобланамиз.

Қуйидагилар ички аудит хизматининг асосий вазифалари ҳисобланади:

-кузатувчи кенгашни ишончли ахборот билан таъминлаш ва ички аудит амалга оширилиши натижалари бўйича корхона фаолиятини такомиллаштиришга доир таклифларни тайёрлаш;

-ички аудит жараёнида аниқланадиган камчиликларни бартараф этиш юзасидан корхона бошқарув органларига тавсияларни тезкорлик билан киритиш, уларнинг бартараф этилишини назорат қилиш.

Ушбу вазифаларни бажариш учун ички аудит хизмати томонидан бухгалтерия ва молиявий ҳисоботлар назорати шаклида аудит текшируви ўтказилди. Текширув натижаларига ҳисобот тайёрланди ва ҳисобот ўз мазмунига кўра қуйилдаги қисмлардан иборат:

- 2022-йилга белгиланган бизнес режа амал қилиш кўрсаткичлари;
- Молиявий ҳисоботлар ва бухгалтерия ҳисоби ҳолати;
- Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар тўғри ҳисобланиши;
- Молиявий хўжалик фаолиятини амалга оширишда қонунчиликка риоя этилиши;
- Ички назорат ҳолати.

Ички аудит ҳисоботи 2022-йил 1-январдан 31-декабрь оралиғидаги ҳисоб циклини ўз ичига олади. Текширув жараёнида тақдим қилинган ҳужжатлар ҳаққонийлиги, ҳақиқийлиги текширилмади. Текширувдан кейин кирим қилинган ҳужжатлар текширувдан четда қолган ҳужжатлар жавобгарлиги жамият ҳисоб раҳбарлари жавобгарлигида.

Аудиторлик текширувидан ўтказилаётган даврда жамиятда биринчи ва иккинчи даражали имзо ҳуқуқида қуйидаги шахслар ишлаб келмоқда:

Бошқарув раиси - Аликулов Р.А.

Бош ҳисобчи – Каратаева М.Й.

1.1 ТАШКИЛИЙ МАСАЛАЛАР.

«BIOKIMYO» АЖ (кейинги ўринларда «Жамият») Ўзбекистон Республикаси Мулк Қўмитаси Тошкент вилояти Бошқармасининг 1994 йил 30 майдаги 271 сонли ва 1995 йил 17 июльдаги 994 сонли буйруқларига мувофиқ Янгийўл БИОХИМ заводини қайта ташкил этиш йўли билан ташкил этилган. Жамият ўз фаолиятини Тошкент вилояти ҳудудида олиб боради.

Жамият амалдаги устави акциядорларнинг 2018 йил 26 июньдаги навбатдан ташқари йиғилишида тасдиқланган. Унга кўра жамият устав фонди миқдори 9 569 744 000 сўм, номинал қиймати 3350 (Уч минг уч юз эллик сўм) бўлган 2 856 640 дона акциядан иборат. Жамият акциядорлари таркиби:

- Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги улуши 4 880 548 000 сўм(51%);
- Жисмоний ва бошқа юридик шахслар улуши 4 690 196 000 сўм(49%).

Жамият уставига кўра фаолиятининг асосий йўналиши қуйидагилардан иборат:

- Озуқа ва техник спирт ишлаб чиқариши ва сотиш;
- Иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш ва сотиш;
- Микробиологик маҳсулот ва парфюмерия, косметика буюмлари ишлаб чиқариш ва сотиш.

Жамият юқоридаги асосий фаолият соҳасидан ташқари қуйидаги кўшимча фаолият турлари билан ҳам шуғулланиши мумкин:

- Курилиш монтаж ишлари ишга тушириш ва созлаш;
- Сервис хизмати ва маҳсулот харид қилиш;
- Биноларни, кўчмас ва кўчар мулкларни ижарага бериш;
- Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ва сотиш.

Жамият жойлашган ери ва почта манзили: Ўзбекистон Республикаси, 112004 Тошкент вилояти Янгийўл шаҳри, Кимёгар 1.

2 ТАҲЛИЛИЙ ҚИСМ

2.1 БИЗНЕС-РЕЖА БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ

Бизнес режа бажариллиши бўйича ички аудит текшируви мақсади:

- Бизнес режа бажариллишининг миқдор ва сифат кўрсаткичлари таҳлили;
- унинг бажариллиши таъминланмаган тақдирда айбдор мансабдор шахслар шахсан кўрсатилган ҳолда аниқланган сабаблар баёни.

Жамият бизнес режаси 2022-йилдаги унинг асосий фаолияти мақсадларини амалга ошириш учун келтирилган кўрсаткичларидир. Жамият фаолиятининг асосий мақсади фойда олиш ва дивиденд тўлаш учун етарли даражада активлар билан таъминланган.

Жамият томонидан тақдим қилинган маълумотлар кўрсаткичлар аудит томонидан таҳлил қилинди ва бизнес режа бажариллиши бўйича текширув ўтказилди. Қуйидаги жадвалда ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг бизнес режага нисбатан бажариллиши таҳлили келтирилган:

«BIOKIMYO» АЖнинг 2022-йил учун бизнес режа бажариллиши таҳлили (ишлаб чиқариш кўрсаткичлари)

№	Номлари	Ўлч. бир.	режада	Ҳақиқатда	Фарқлар	% бажарил
1	Товар (иш,хизматлар) улгуржи	минг сўм	228 946 721	231 103 795	2 157 074	100.9
2	Тегишли йилдаги тегишли нархларда	минг сўм	228 946 721	277 303 744	48 357 023	121.1
3	Истеъмол товарлари(ароқ ва вино)		7 257 480	8 391 407	1 133 927	115.6
	<i>Саноат маҳсулотлар ишлаб</i>					
4	Спирт пищевой	т дал	1 495.0	1 495.4	0.4	100.0
5	Спирт технич	т дал	55.0	61.3	6.3	111.5
6	Пар технолог	Т ккал	2.42	3.40	1.0	140.5
7	Газ бражение	Т.тн	3.0	4.2	1.2	139.8
8	Барда жидкая	Т.тн	158.1	161.5	3.3	102.1

Юқоридаги маълумотлардан шуни кўрсатадики, бизнес режа ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳақиқатда режа бажарилган. Хусусан истеъмол спирт 2022 йил режага кўра 1495.0 минг дал кўрсатилган бўлса, ҳақиқатда 1495.4 минг дал ишлаб чиқарилган. Техник спирт ишлаб чиқариш режага кўра 55.0 минг дал кўрсатилган ҳолда, ҳақиқатда ҳам ушбу кўрсаткич 61.3 минг дални ташкил этган. Истеъмол спирти ишлаб чиқариш бизнес режага нисбатан 100.00 % бажарилган бўлса, техник спирт ишлаб чиқариш бизнес режаси ҳам 111.5% га бажарилган.

Маҳсулот ишлаб чиқариш билан боғлиқ миқдорий кўрсаткичлардан барчаси режа доирасида бажарилган.

Ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг улгуржи нархлари кўрсаткичи 100.09% га бажарилган бўлиб, бизнес режада белгиланган норма 228946721.0 млн сўм келтирилган ҳолда 231103795.0 млн сўм ҳақиқатда бажарилган.

Бизнес режа молиявий кўрсаткичлари бажариллиши аудит қилинганда қуйидагилар аниқланди.

**«BIOKIMYO» АЖнинг 2022-йил учун бизнес режа бажарилиши таҳлил
(молиявий кўрсаткичлар)**

№	Кўрсаткичлар	Ўлч. бир.	Режада	Ҳақиқатда	Фарқлар	% бажарилиши
1	Маҳсулот сотишдан тушум	млн сўм	287 352 478	344 735 077	57 382 599	120.0
2	Акциз	млн сўм	20 925 000	22 337 970	1 412 970	106.8
3	Кўшилган қиймат солиғи	млн сўм	37 480 758	44 954 426	7 473 668	119.9
4	Сотишдан соф тушум	млн сўм	228 946 720	277 442 681	48 495 961	121.2
5	Сотилган маҳсулот таннархи	млн сўм	188 867 884	222 361 414	33 493 530	117.7
6	Ялпи тушум	млн сўм	40 078 836	55 081 267	15 002 431	137.4
7	Давр харажатлари	млн сўм	13 018 977	19 648 356	6 629 379	150.9
8	Сотиш харажатлари	млн сўм	578 239	1 243 002	664 763	215.0
9	Маъмурий харажатлар	млн сўм	4 601 290	4 140 697	-460 593	90.0
10	Бошқа операцион харажатлар	млн сўм	7 839 448	14 264 657	6 425 209	182.0
11	Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	млн сўм	1 600 000	1 344 426	-255 574	84.0
12	Солик тўлагунга қадар фойда	млн сўм	27 103 128	34 386 392	7 283 264	126.9
13	Фойда солиғи	млн сўм	4 178 928	5 632 069	1 453 141	134.8
14	Соф Фойда	млн сўм	22 924 200	28 754 323	5 830 123	125.4

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботга кўра соф фойда 125.4% миқдорда бажарилган, яъни режада 22924.2 млн сўм кўрсатилган ҳолда, ҳақиқатда ушбу кўрсаткичлар 28754.3 млн сўмни ташкил этган. Акциз солиғи режадагидан ортикча ҳисобланган. Яъни режага кўра маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ошган ҳолда ҳисобланган акциз солиғи ҳам ортган. ҚҚС ҳам товарлар режадан кўра кўп сотилганлиги туфайли қўшимча солиқлар вужудга келган. Соф фойда кўрсаткичларини режага нисбатан ортишига асосий сабаб маҳсулот сотиш ҳажми ошиши, давр харажатлари таркибида маъмурий харажатлар камайганлиги ҳисобига бўлган.

2.2 КОРПОРАТИВ БОШҚАРИШ ПРИНЦИПЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИШНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.

Аудит мақсади:

- корхона бошқарув органлари томонидан қабул қилинадиган қарорларнинг самаралилиги, унинг қатнашчилари (акционер)нинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларига риоя этилиши таҳлили;
- корпоратив бошқариш соҳасида қонун ҳужжатлари бузилиши ҳолатлари баёни (таъсис ҳужжатларига риоя қилиш, умумий йиғилишлар ва корхона бошқарув органлари мажлислари ўтказилиши, дивидендлар тўғри ҳисобланиши ва ўз вақтида тўланиши ва хоказолар);

Корпоратив бошқарув принципларига риоя қилиниши аудитини ўтказишда жамият таъсис ҳужжатлари уларни бажарилиши бўйича ишлар текширилди. Жамият 2022-йил давомида ўз устави доирасида фаолият юритади. Жамият 2022-йил давомида кузатув кенгаши қуйидаги йиғилиши ўтказилган:

- Кузатув кенгашининг 2022-йил 25-февралдаги 09-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 31-мартдаги 10-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 07-майдаги 11-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 06-июньдаги 12-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 26-июльдаги 01-сонли йиғилиши;
- Жамият акционерларининг 2022-йил 26-июльдаги 01-сонли умумий йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 19-августдаги 02-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 07 сентябрьдаги 03-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 13-октябрьдаги 04-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 24-октябрьдаги 05-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 20-ноябрьдаги 06-сонли йиғилиши;

- Кузатув кенгашининг 2022-йил 21-декабрьдаги 07-сонли йиғилиши;
- Кузатув кенгашининг 2022-йил 28-декабрьдаги 08-сонли йиғилиши.

Кузатув кенгашининг йиғилиши 2022-йил йиғилишларида “BIOKIMYO” АЖнинг 2021-йил якуни бўйича бизнес-режаси асосий кўрсаткичларининг бажарилиши, 2021йил якунлари бўйича соф фойдани тақсимлаш, дивидендлар тўлаш масалалари, BIOKIMYO” АЖ балансидаги асосий воситаларидан самарали фойдаланиш мақсадида иловага мувофиқ рўйхатдаги мулкни “E-auksion” электрон савдо платформасида қонунчиликда белгиланган тартибда сотишга масалалари, Жамиятда “Инновацияни қўллаб қувватлаш жамғармаси”га соф фойданинг фақат 1,1 фоизини йўналтириш ва жамғармада ўтган йиллар якуни бўйича қолган 4 802 034 116,05 сўмни жамиятнинг тақсимланмаган фойдасига қайтариш масаласини акциядорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига қўйиш масалари кўриб чиқилган. Шунингдек жамиятнинг чорак, ярим йил, 9 ойлик даврлардаги молиявий иқтисодий фаолияти якунлари бўйича йиғилишлар, жамият устав капиталини қўшимча чиқариладиган акциялар ҳисобига ошириш, ўтган йиллардаги жамиятнинг тақсимланмаган фойдасини акционерларга дивиденд кўриниши бериш масалалари муҳокама қилинган.

Жамият бошқарув органлари томонидан қабул қилинган қарорлар жамият муассислари ҳуқуқ ва манфаатларига зид келмайди, корпоратив бошқарув принциплари бузилиш ҳолатлари аниқланмади.

2.3 КОРХОНАНИНГ БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ ВА МОЛИЯ ҲИСОБОТИ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.

Аудит мақсади:

бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молия ҳисоботини тузишнинг белгиланган тартибига риоя қилинишини баҳолаш;

аниқланган бухгалтерия ҳисоботини юритиш ва молиявий ҳисоботни тайёрлашнинг белгиланган тартиби бузилишининг тавсифи.

Аудит текшируви ўтказишда:

- Бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботи тузилиши ва юритилиши таҳлили;
- Молиявий ҳисоботлар тузилиши бўйича ишлар таҳлили;
- Бухгалтерия ва молиявий ҳисоботларни тузишда қонун ҳужжатларига риоя қилмаслик бўйича хатолар аниқлаш бўйича ишлар олиб борилди.

Жамият бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботларни тузиш тартиби жамият ҳисоб сиёсатида келтирилган ва ўз ичига қуйидагиларни олади:

- Бухгалтерия ҳисобини юритиш учун керакли синтетик ва аналитик(таҳлилий) ҳисоб варақлар тўғрилиги ва тўлиқлиги;
- Бирламчи ва бухгалтерия ҳисоботлари ҳужжат шакли;
- Активлар ва мажбуриятларни инвентаризация қилиш тартиби
- Активлар ва мажбуриятларни баҳолаш;
- Бухгалтерия ҳисоботлари таркибий қисмларини баҳолаш;
- Ҳисоб маълумотларини қайта ишлаш усуллари ва ҳужжатлар айланмалари тартиби;
- Хўжалик операциялар назорати тартиби;
- Бухгалтерия ҳисобини юритишдаги бошқа қарорлар.

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия Ҳисобининг миллий стандарти (БҲМС) № 1 “Ҳисоб сиёсати ва молиявий ҳисобот”(МВда 26.07.1998йил № 17-07/86 сон билан тасдиқланган АВда 14.08.1998 йилда №474 сон билан рўйхатга олинган) асосан “Ҳисоб сиёсати хўжалик юритувчи субъект молиявий ҳисоботни тайёрлаш ва тузиш учун фойдаланадиган махсус тамойилларни, конвенцияларни, тартиб ва амалий ёндашувларни ифодалайди... Янги ташкил этилган хўжалик юритувчи субъект танлаб олган ҳисоб сиёсатини ушбу бандга мувофиқ молиявий ҳисобот биринчи марта эълон қилингунга қадар, лекин давлат рўйхатидан ўтиб юридик шахс ҳуқуқини олган кундан бошлаб 90 кундан кечиктирмай расмийлаштиради. Субъект танлаб олган ҳисоб сиёсати юридик

шахс ҳуқуқини олган (давлат рўйхатидан ўтган) кундан бошлаб қўлланиш мумкин бўлган сиёсат ҳисобланади.” Корхона ўзининг ҳисоб сиёсатига эга. Жамият ҳисоб сиёсатида бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисобот тузиш учун қабул қиладиган усуллар келтириб ўтилган. Жамиятда бухгалтерия ҳисоби 1С бухгалтерия дастурий таъминоти ёрдамида олиб борилади. Жамият ҳисоб сиёсати “Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги Қонун ва БҲМС талабларига жавоб беради.

2.3.1 Бошланғич қолдиқлар таҳлил

2022-йил учун давлат солиқ органларига топширилган бухгалтерия баланси ҳамда 1С 7.7 дастурида шакллантирилган ҳисоб регистрларининг маълумотлари солиштирма таҳлили аудит томонидан текширилганда ҳисоб регистрлари ҳамда ҳисобот маълумотлари ўртасида жиддий хато ва камчилик аниқламади. Шунингдек 2021-йил якунига бўйича ҳисобот ва 2022-йил учун топширилган баланс кўрсаткичлари ҳисобот даври бошига кўрсаткичлари бир бирига мос келади.

Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Ҳисоботда	Бухгалтерияда	Фарқи
1	2	3	4	5
Актив				
I. Узоқ муддатли активлар				
Асосий воситалар:				
Бошланғич (қайта тиклаш) қиймати (0100, 0300)	010	43 207 337.00	43 207 337.00	0.00
Эскириш суммаси (0200)	011	26 196 465.00	26 196 465.00	0.00
қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 010 - 011)	012	17 010 872.00	17 010 872.00	0.00
Номоддий активлар:				
Бошланғич қиймати (0400)	020	7 639.00	7 639.00	0.00
Амортизация суммаси (0500)	021	7 257.00	7 257.00	0.00
қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 020 - 021)	022	382.00	382.00	0.00
Узоқ муддатли инвестициялар, жами (сатр.040+050+060+070+080)	030	433 898.00	433 898.00	0.00
Қимматли қоғозлар (0610)	040	0.00	0.00	0.00
Шўъба хўжалик жамиятларига инвестициялар (0620)	050	0.00	0.00	0.00
қарам хўжалик жамиятларига инвестициялар (0630)	060	0.00	0.00	0.00
Чет эл капитали мавжуд бўлган корхоналарга инвестициялар (0640)	070	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли инвестициялар (0690)	080	433 898.00	433 898.00	0.00
Ўрнатиладиган асбоб-ускуналар (0700)	090	0.00	0.00	0.00
Капитал қўйилмалар (0800)	100	3 938 131.00	3 938 131.00	0.00
Узоқ муддатли дебиторлик қарзлари (0910,0920,0930,0940)	110	0.00	0.00	0.00
Долгосрочные отсроченные расходы (0950, 0960, 0990)	120	0.00	0.00	0.00
I бўлим бўйича жами (сатр.012+022+030+090+100+110+120)	130	21 383 283.00	21 383 283.00	0.00
II. Жорий активлар				
Товар-моддий захиралари, жами (сатр.150+160+170+180)	140	27 755 284.00	27 755 284.00	0.00
Ишлаб чиқариш захиралари (1000, 1100, 1500, 1600)	150	24 439 494.00	24 439 494.00	0.00
Тугалланмаган ишлаб чиқариш (2000, 2100, 2300, 2700)	160	2 310 274.00	2 310 274.00	0.00
Тайёр маҳсулот (2800)	170	1 005 516.00	1 005 516.00	0.00
Товарлар (2900 дан 2980 нинг айирмаси)	180	0.00	0.00	0.00
Келгуси давр харажатлари (3100)	190	0.00	0.00	0.00
Кечиктирилган харажатлар (3200)	200	0.00	0.00	0.00
Дебиторлар, жами (сатр. 220+240+250+260+270+280+290+300+310)	210	9 061 060.00	9 061 060.00	0.00
шундан: муддати ўтган*	211	0.00	0.00	0.00
Харидор ва буюртмачиларнинг қарзи (4000 дан 4900 нинг айирмаси)	220	753 558.00	753 558.00	0.00
Ажратилган бўлинмаларнинг қарзи (4110)	230	0.00	0.00	0.00
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларнинг қарзи (4120)	240	0.00	0.00	0.00
Ходимларга берилган бўнақлар (4200)	250	540.00	540.00	0.00
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга берилган бўнақлар (4300)	260	6 681 586.00	6 681 586.00	0.00

Бюджетга солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича бўнақ тўловлари (4400)	270	653 245.00	653 245.00	0.00
Мақсадли давлат жамғармалари ва суғурталар бўйича бўнақ тўловлари (4500)	280	2 144.00	2 144.00	0.00
Таъсисчиларнинг устав капиталига улушлар бўйича қарзи (4600)	290	0.00	0.00	0.00
Ходимларнинг бошқа операциялар бўйича қарзи (4700)	300	340 400.00	340 400.00	0.00
Бошқа дебиторлик қарзлари (4800)	310	629 587.00	629 587.00	0.00
Пул маблағлари, жами (сатр.330+340+350+360), шу жумладан:	320	9 032 473.00	9 032 473.00	0.00
Кассадаги пул маблағлари (5000)	330	0.00	0.00	0.00
Ҳисоб-китоб счётидаги пул маблағлари (5100)	340	5 128 159.00	5 128 159.00	0.00
Чет эл валютасидаги пул маблағлари (5200)	350	3 900 204.00	3 900 204.00	0.00
Бошқа пул маблағлари ва эквивалентлари (5500, 5600, 5700)	360	4 110.00	4 110.00	0.00
қисқа муддатли инвестициялар (5800)	370	0.00	0.00	0.00
Бошқа жорий активлар (5900)	380	0.00	0.00	0.00
II бўлим бўйича жами (сатр. 140+190+200+210+320+370+380)	390	45 848 817.00	45 848 817.00	0.00
Баланс активи бўйича жами (сатр.130+390)	400	67 232 100.00	67 232 100.00	0.00
Пассив				
I. Ўз маблағлари манбалари				
Устав капитали (8300)	410	9 569 744.00	9 569 744.00	0.00
Қўшилган капитал (8400)	420	0.00	0.00	0.00
Резерв капитали (8500)	430	8 387 114.00	8 387 114.00	0.00
Сотиб олинган хусусий акциялар (8600)	440	0.00	0.00	0.00
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар) (8700)	450	31 287 260.00	31 287 260.00	0.00
Мақсадли тушумлар (8800)	460	5 035 771.00	5 035 771.00	0.00
Келгуси давр харажатлари ва тўловлари учун захиралар (8900)	470	0.00	0.00	0.00
I бўлим бўйича жами (сатр.410+420+430+440+450+460+470)	480	54 279 889.00	54 279 889.00	0.00
II. Мажбуриятлар				
Узоқ муддатли мажбуриятлар, жами (сатр.500+520+530+540+550+560+570+580+590)	490	2 611 947.00	2 611 947.00	0.00
шу жумладан: узоқ муддатли кредиторлик қарзлари (сатр.500+520+540+560+590)	491	0.00	0.00	0.00
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга узоқ муддатли қарз (7000)	500	0.00	0.00	0.00
Ажратилган бўлинмаларга узоқ муддатли қарз (7110)	510	0.00	0.00	0.00
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларга узоқ муддатли қарз (7120)	520	0.00	0.00	0.00
Узоқ муддатли кечиктирилган даромадлар (7210, 7220, 7230)	530	0.00	0.00	0.00
Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича узоқ муддатли кечиктирилган мажбуриятлар (7240)	540	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли кечиктирилган мажбуриятлар (7250, 7290)	550	0.00	0.00	0.00
Харидорлар ва буюртмачилардан олинган бўнақлар (7300)	560	0.00	0.00	0.00
Узоқ муддатли банк кредитлари (7810)	570	2 611 947.00	2 611 947.00	0.00
Узоқ муддатли қарзлар (7820, 7830, 7840)	580	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли кредиторлик қарзлар (7900)	590	0.00	0.00	0.00
Жорий мажбуриятлар, жами (сатр.610+630+640+650+660+670+680+690+700+710+720+730+740+750+760)	600	10 340 264.00	10 340 264.00	0.00
шу жумладан: жорий кредиторлик қарзлари (сатр.610+630+650+670+680+690+700+710+720+760)	601	644 543.00	644 543.00	0.00
шундан: муддати ўтган жорий кредиторлик қарзлари*	602	0.00	0.00	0.00
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга қарз (6000)	610	0.00	0.00	0.00
Ажратилган бўлинмаларга қарз (6110)	620	0.00	0.00	0.00
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларга қарз (6120)	630	0.00	0.00	0.00
Кечиктирилган даромадлар (6210, 6220, 6230)	640	0.00	0.00	0.00

Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича кечиктирилган мажбуриятлар (6240)	650	0.00	0.00	0.00
Бошқа кечиктирилган мажбуриятлар (6250, 6290)	660	0.00	0.00	0.00
Олинган бўнақлар (6300)	670	73 295.00	73 295.00	0.00
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (6400)	680	67 951.00	67 951.00	0.00
Суғурталар бўйича қарз (6510)	690	0.00	0.00	0.00
Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар бўйича қарз (6520)	700	1.00	1.00	0.00
Таъсисчиларга бўлган қарзлар (6600)	710	154 465.00	154 465.00	0.00
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қарз (6700)	720	2 098.00	2 098.00	0.00
Қисқа муддатли банк кредитлари (6810)	730	7 101 800.00	7 101 800.00	0.00
Қисқа муддатли қарзлар (6820, 6830, 6840)	740	0.00	0.00	0.00
Узоқ муддатли мажбуриятларнинг жорий қисми (6950)	750	2 593 921.00	2 593 921.00	0.00
Бошқа кредиторлик қарзлар (6950 дан ташқари 6900)	760	346 733.00	346 733.00	0.00
II бўлим бўйича жами (сатр.490+600)	770	12 952 211.00	12 952 211.00	0.00
Баланс пассиви бўйича жами (сатр.480+770)	780	67 232 100.00	67 232 100.00	0.00

2.3.2 Хусусий капитал ҳисоби аудити

Ҳисоб регистрлари маълумотларига кўра 2022-йил 1-январь ва 31-декабрь ҳолатида жамият хусусий капитали таркиби қуйидаги қаторлардан иборат бўлган:

минг сўмда

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2022 ҳолатида	31.12.2022 ҳолатида
Устав капитали (8300)	410	9 569 744.00	9 569 744.00
Қўшилган капитал (8400)	420	0.00	0.00
Резерв капитали (8500)	430	8 387 114.00	8 186 396.00
Сотиб олинган хусусий акциялар (8600)	440	0.00	0.00
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар) (8700)	450	31 287 260.00	39 538 708.00
Мақсадли тушумлар (8800)	460	5 035 771.00	6 917 468.00
Келгуси давр харажатлари ва тўловлари учун захиралар (8900)	470	0.00	0.00
Жами		54 279 889.00	64 212 316.00

Баланснинг хусусий капитал булими элементларининг бухгалтерия баланси ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўмда

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқлар
Устав капитали (8300)	410	9 569 744.00	9 569 744.00	0.00
Қўшилган капитал (8400)	420	0.00	0.00	0.00
Резерв капитали (8500)	430	8 186 396.14	8 186 396.00	0.14
Сотиб олинган хусусий акциялар (8600)	440	0.00	0.00	0.00
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар) (8700)	450	39 538 708.12	39 538 708.00	0.12
Мақсадли тушумлар (8800)	460	6 917 467.77	6 917 468.00	-0.23
Келгуси давр харажатлари ва тўл. учун захиралар (8900)	470	0.00	0.00	0.00
Жами		64 212 316.03	64 212 316.00	0.03

Жамиятнинг барча йиллар бўйича фаолияти ва ҳисобот давридаги тақсимланмаган фойда ёки қопланмаган зарар суммасининг ҳолати ва ҳаракати тўғрисидаги ахборотларни умумлаштириш қуйидаги счётларда амалга оширилади:

8710 "Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари)";

8720 "Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)".

8710 "Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари)" счётида жамиятнинг ҳисобот даврида фаолияти бўйича тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари) ҳисобга олинади. Ҳисобот давридаги тақсимланмаган фойдани тақсимлашдан кейин қолган сумма 8710 "Ҳисобот даврининг тақсимланмаган фойдаси (қопланмаган зарари)" счётидан 8720 "Жамғарилган фойда (қопланмаган зарар)лар" счётига ўтказилади.

Молиявий натижалар шаклланишида ҳисоб регистрлари ва ҳисобот маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўмда

Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Даромадлар (фойда) / Харажатлар (зарарлар)		Фарқлар
		Ҳисобот маълумотлари	Айланма салдоли ведомость маълумотлари	
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишдан соф тушум	010	277 442 681.00	277 442 680.75	0.25
Сотилган маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларнинг таннари	020	222 361 414.00	222 361 413.98	0.02
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишнинг ялпи фойдаси (зарари) (сатр. 010 – 020)	030	55 081 267.00	55 081 266.77	0.23
Давр харажатлари, жами (сатр. 050 + 060 + 070 + 080), шу жумладан:	040	19 648 356.00	19 648 356.29	-0.29
Сотиш харажатлари	050	1 243 002.00	1 243 002.08	-0.08
Маъмурий харажатлар	060	4 140 697.00	4 140 696.94	0.06
Бошқа операцион харажатлар	070	14 264 657.00	14 264 657.27	-0.27
Ҳисобот даврининг солиқ солинадиган фойдадан келгусида чегириладиган харажатлари	080	0.00	0.00	0.00
Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	090	1 344 426.00	1 344 426.25	-0.25
Асосий фаолиятнинг фойдаси (зарари) (сатр. 030 – 040 + 090)	100	36 777 337.00	36 777 336.73	0.27
Молиявий фаолиятнинг даромадлари, жами (сатр. 120 + 130 + 140 + 150 + 160), шу жумладан:	110	857 922.00	857 921.62	0.38
Дивидендлар шаклидаги даромадлар	120	0.00	0.00	0.00
Фоизлар шаклидаги даромадлар	130	2.00	0.00	2.00
Молиявий ижарадан даромадлар	140	0.00	0.00	0.00
Валюта курси фарқидан даромадлар	150	857 920.00	857 921.62	-1.62
Молиявий фаолиятнинг бошқа даромадлари	160	0.00	0.00	0.00
Молиявий фаолият бўйича харажатлар (сатр. 180 + 190 + 200 + 210), шу жумладан:	170	3 248 867.00	3 248 866.62	0.38
Фоизлар шаклидаги харажатлар	180	1 648 913.00	1 648 912.88	0.12
Молиявий ижара бўйича фоизлар шаклидаги харажатлар	190	0.00	0.00	0.00
Валюта курси фарқидан зарарлар	200	914 966.00	914 967.14	-1.14
Молиявий фаолият бўйича бошқа харажатлар	210	684 988.00	684 986.60	1.40
Умумхўжалик фаолиятининг фойдаси (зарари) (сатр. 100 + 110 – 170)	220	34 386 392.00	34 386 391.73	0.27
Фавқулоддаги фойда ва зарарлар	230	0.00	0.00	0.00
Фойда солиғини тўлашга қадар фойда (зарар) (сатр. 220 +/- 230)	240	34 386 392.00	34 386 391.73	0.27
Фойда солиғи	250	5 674 614.00	5 674 613.73	0.27
Фойдадан бошқа солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар	260	0.00	0.00	0.00
Ҳисобот даврининг соф фойдаси (зарари) (сатр. 240–250 – 260)	270	28 711 778.00	28 711 778.00	-0.00

2.3.3 Товар моддий захиралари(ТМЗ) аудити.

Ушбу бўлим учун ҳуқуқий база бўлиб қуйидагилар киради: 4-БХМС, 21-БХМС, 19-БХМС, “Маҳсулот(иш,хизмат)ларни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатлари таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисида Низом”, “Инвентаризация натижасидан аниқланган камомад ва ортиқчаликни бухгалтерия ҳисоби ва солиққа тортиш тўғрисида Низом” ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларлар.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2022-йил 1-январ ва 31-декабрь ҳолатида товар моддий захиралар қолдиқлари қуйидагича бўлган:

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2022 ҳолатида	31.12.2022 ҳолатида
Ишлаб чиқариш захиралари (1000, 1100, 1500, 1600)	150	24 439 494.00	43 841 876.00
Тугалланмаган ишлаб чиқариш (2000, 2100, 2300, 2700)	160	2 310 274.00	1 295 854.00
Тайёр маҳсулот (2800)	170	1 005 516.00	591 099.00
Товарлар (2900 дан 2980 нинг айирмаси)	180	0.00	0.00
Жами		27 755 284.00	45 728 829.00

Товар моддий захираларинг 2022 йил 31 декабрь ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Ишлаб чиқариш захиралари (1000, 1100, 1500, 1600)	150	43 841 876.09	43 841 876.00	0
Тугалланмаган ишлаб чиқариш (2000, 2100, 2300, 2700)	160	1 295 854.03	1 295 854.00	-0
Тайёр маҳсулот (2800)	170	591 099.42	591 099.00	-0
Товарлар (2900 дан 2980 нинг айирмаси)	180	0.00	0.00	0
Жами		45 728 829.54	45 728 829.00	-0

Ҳисоб регистрлари маълумотларига кўра 2022-йил 31-декабрь ҳолатида товар моддий захиралар қолдиғи 45 728 829.0 минг сўмни ташкил қилган.

Материаллар ҳисоби материал турлари ва уларга жавобгар бўлган моддий жавобгар шахслар кесимида юритилган.

Текширув натижасида:

- ТМЗлар бухгалтерия ҳисоби 1С дастурий таъминотида миқдор ва қиймат бирлигида юритилган. Омбордаги ТМЗлар ҳаракати миқдор бирлигида юритилган.
- Ҳисобот даври боши ва охиридаги ТМЗ қолдиклари баланс(1-шакл ҳисобот) 150 сатрига мос келади.
- ТМЗлар кирими тегишли ҳужжатлар(электрон счет фактура, ишончномалар) билан ўз вақтида амалга оширилади.
- Барча ТМЗ моддий жавобгарлик шартномалари тузилган ходимларга бириктирилган.
- Моддий қийматликлар чикими бўйича комиссия белгиланши бўйича буйруқлар мавжуд. Омбордаги ТМЗлар тегишли юк хатларисиз ёки жамият раҳбари томонидан тасдиқланган чиким далолатномаларисиз чиким қилинмайди.

Жамиятда товар моддий захиралар тўлиқ моддий жавобгарлик тўғрисидаги шартнома тузилган моддий жавобгар шахслар ҳамда сақлаш жойлари кесимида ҳисобга олиб борилган. Материаллар хариди етказиб берувчилар ва ҳисобдор шахслардан тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилган холда амалга оширилади. Фойдаланишга топширилган материаллар белгиланган тартибда ўрнатиш актлари, тарқатиш ведомотлари ва бошқа ҳақиқатда ишлатилганликни тасдиқловчи ҳужжатлар асосида моддий жавобгар шахслар зиммасидан харажатлар таркибига ўтказилади.

ТМЗлар ҳаракати бухгалтерия ҳисобида акс эттирилиши танлаб текширилди. Ҳисоб таҳлилий қисми маълумотлари бош китоб билан мос келади.

сўм

Счет	Давр бошига қолдик	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдик
10	24 438 554 384.88	577 945 885 314.48	560 405 709 328.03	41 978 730 371.33
10.10	21 598 812 825.20	565 063 746 515.15	546 699 747 480.20	39 962 811 860.15
10.20		78 707 216.54	78 707 216.54	
10.30	90 654 512.46	577 551 509.58	563 035 169.90	105 170 852.14
10.40	616 186 385.67	251 315 022.59	777 156 567.14	90 344 841.12
10.50	220 769 780.79	1 533 169 135.22	1 621 731 747.62	132 207 168.39
10.60	20 576 076.46	333 532 269.29	334 322 858.29	19 785 487.46
10.80	733 006 239.41	692 486 417.43	456 876 481.52	968 616 175.32
10.90	1 158 548 564.89	9 415 377 228.68	9 874 131 806.82	699 793 986.75
15	939 592.77	7 385 975 718.99	5 523 769 588.26	1863145724
15.10	939 592.77	188 606 047.45	189 545 640.22	
15.20		7 197 369 671.54	5 334 223 948.04	1863145724
16		556 371 984.06	556 371 984.06	
16.10		556 371 984.06	556 371 984.06	
20		234 497 924 918.09	234 497 924 918.09	
20.10		234 497 924 918.09	234 497 924 918.09	
21	2 271 891 170.46	200 295 830 016.17	201 300 420 445.05	1 267 300 741.58
21.10	64 397 616.94	13 306 872 877.32	13 360 984 912.20	10 285 582.06
21.20	2 207 493 553.52	186 988 957 138.85	187 939 435 532.85	1 257 015 159.52
23		218 642 207 911.91	218 642 207 911.91	
23.10		218 642 207 911.91	218 642 207 911.91	
25		861 550 076.06	861 550 076.06	

25.10		861 550 076.06	861 550 076.06	
27	38 383 150.15	290 821 628.78	300 651 492.12	28 553 286.81
27.10		105 287 807.05	105 287 807.05	
27.11	38 383 150.15	185 533 821.73	195 363 685.07	28 553 286.81
28	1 005 516 122.98	222 056 074 314.61	222 470 491 018.43	591 099 419.16
28.10	1 005 516 122.98	222 056 074 314.61	222 470 491 018.43	591 099 419.16

2.3.4 Асосий воситалар аудити.

Асосий воситалар ҳисоби Ўзб.Р. АВда №1299 сон билан рўйхатга олинган “Асосий Воситалар” 5-БХМС ва бошқа бухгалтерия ҳисоби қонун ҳужжатлари доирасида амалга оширилади.

5-сонли БХМС талабларига кўра асосий воситаларга қуйидаги критерияларга жавоб берадиган мол мулклар киради:

- Хизмат муддати бир йилдан ортиқ;
- Кириш қиймати ҳар бири учун Ўз.Р. белгиланган энг кам иш ҳақининг эллик баробаридан ортиқ.

Жамиятда асосий воситаларнинг асосий воситаларнинг ҳисоби 1С Бухгалтерия 7.7 дастурида амалга оширилади.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2022-йил 1-январь ва 31-декабрь ҳолатида асосий воситаларнинг бошланғич қиймати, жамғарилган эскириши ва қолдиқ қийматлари қуйидагича бўлган:

минг сўмда

Қатор коди	Қатор номи	01.01.2022 ҳолатида	31.12.2022 ҳолатида
010	Бошланғич (қайта тиклаш) қиймати (0100, 0300)	43 207 337.00	51 053 822.00
011	Эскириш суммаси (0200)	26 196 465.00	28 559 886.00
012	қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 010 - 011)	17 010 872.00	22 493 936.00

Баланснинг асосий воситалар булими элементларининг 2022-йил 31-декабрь ҳолатида бухгалтерия баланси ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўмда

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Бошланғич (қайта тиклаш) қиймати (0100, 0300)	010	51 053 822.08	51 053 822.00	
Эскириш суммаси (0200)	011	28 559 886.29	28 559 886.00	
Қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 010 - 011)	012	22 493 935.79	22 493 936.00	

Бухгалтерия ҳисобида асосий воситалар давр бошига, охирига ҳамда барча кириш ва чиқимлар қуйидагича акс эттирилган:

сўм

Счет	Давр бошига қолдиқ	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдиқ
01	43 207 336 927.64	10 194 106 671.64	2 347 621 523.52	51 053 822 075.76
01.11	282 979 820.14			282 979 820.14
01.20	11 599 645 726.81	4 008 983 343.57	1 045 639 902.11	14 562 989 168.27
01.30	26 127 368 786.24	5 947 749 695.18	1 025 256 221.15	31 049 862 260.27
01.40	179 731 343.09			179 731 343.09
01.50	1 285 835 605.96	86 126 151.22	2 977 960.00	1 368 983 797.18
01.60	3 409 752 996.67	135627055.4	271254110.8	3 274 125 941.26
01.80	15 424 698.53			15 424 698.53
01.90	306 597 950.20	15 620 426.26	2 493 329.44	319 725 047.02

Асосий воситаларга эскириш Ўзбекистон Республикаси Солиқ Кодексида келтирилган нормалардан ошмаган ҳолда корхона ҳисоб сиёсатида белгиланган тартибда тўғри чизикли усулда ҳисобланган.

Эскириш ҳисоблаш билан боғлиқ бухгалтерия ҳисоби қонун қоидаларнинг бузилиш ҳолатлари аниқланмади.

Счет	Давр бошига қолдиқ	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдиқ
02	26 196 464 507.91	335 946 089.89	2 699 367 870.69	28 559 886 288.71
02.11	29 940 200.21		28 297 982.04	58 238 182.25
02.20	3 584 868 137.35	10100302.72	342 523 415.00	3 917 291 249.63
02.30	20 006 616 602.30	188 996 828.58	1 645 071 395.58	21 462 691 169.30
02.40	94 908 396.81		24 518 335.20	119 426 732.01
02.50	940 822 549.83		116 296 601.29	1 057 119 151.12
02.60	1 348 482 656.96	135627055.4	511 141 537.98	1 723 997 139.53
02.80	11 697 060.23		1 542 467.76	13 239 527.99
02.90	179 128 904.22	1 221 903.18	29 976 135.84	207 883 136.88

2.3.5 Узоқ муддатли инвестициялар аудити

Узоқ муддатли инвестициялар ҳисобида жамиятнинг бошқа ташкилотларга киритган инвестициялар юритилган.

Минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2022 ҳолатида	31.12.2022 ҳолатида
Қимматли қоғозлар (0610)	040	0.00	0.00
Шўъба хўжалик жамиятларига инвестициялар (0620)	050	0.00	0.00
қарам хўжалик жамиятларига инвестициялар (0630)	060	0.00	0.00
Чет эл капитали мавжуд бўлган корхоналарга инвестициялар	070	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли инвестициялар (0690)	080	433 898.00	433 898.00
Қисқа муддатли инвестициялар (5800)	370	0.00	0.00
Жами		433 898.00	433 898.00

31.12.2022й ҳолатида Баланс ва ҳисоб регистрлари солиштирма таҳлили

Минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Шўъба хўжалик жамиятларига инвестициялар (0620)	050	0.00	0.00	0.00
қарам хўжалик жамиятларига инвестициялар (0630)	060	0.00	0.00	0.00
Чет эл капитали мавжуд бўлган корхоналарга инвестициялар	070	0.00	0.00	0.00
Бошқа узоқ муддатли инвестициялар (0690)	080	433 898.43	433 898.00	0.43
Қисқа муддатли инвестициялар (5800)	370	0.00	0.00	0.00
Жами		433 898.43	433 898.00	0.43

Узоқ муддатли инвестициялар ташкилотлар кесимида куйидагича (сўмда):

Ташкилот номлари	01-январь 2022	31-декабрь 2022
MChJ YANGIYOL MARVARIDI	300 000 000,00	300 000 000,00
MChJParkentKonsaltingTexnikServis	50 000 000,00	50 000 000,00
MChJ SINTEZ PROGRESS	83 898 434,07	83 898 434,07
Жами	433 898 434,07	433 898 434,07

2022-йил мобайнида узоқ муддатли инвестициялар таркибида ўзгаришлар амалга оширилмаган. 2022-йил 31-декабрь ҳолатида 433 898.0 минг сўм узоқ муддатли инвестициялар счётида акс эттирилган.

2.3.6 Касса ва касса операциялар аудити.

Жамиятда нақд пул билан ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун алоҳида хона мавжуд. Барча маблағлар тегишли тартибда жиҳозланган сейфда сақланади. Нақд пуллар кирими касса кирим ордерларига асосан, чиқими эса ведомостлар ва тегишли буйруқлар ва бошқа тегишли хужжатлар илова қилинган касса чиқим ордерларига асосан амалга оширилади. Текшириш давомида касса дафтари бетланиб, тикилиб, мухрлангани аниқланди. Кирим ва чиқим ордерлари тегишли тартибда расмийлаштирилган, чек дафтарчаси тўлдирилган.

Кирим қилинган пул маблағлари ҳисобрақамдан иш ҳақи ва унга тенглаштирилган ҳисоблашлар, уруғ чиқиндиларни сотишдан тушум, буғ иситиш тизимидан фойдаланганлик учун жисмоний шахслар тўловлари, қишлоқ хўжалик(картошка) ва бошқа маҳсулотлари(товуқ) сотишдан тушум манбалари ҳисобига шаклланди.

2.3.7 Банкдаги асосий ва бошқа ҳисобрақамлар аудити.

Ҳисобрақамлар бўйича операциялар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2013-йил 3-июнда 2465-сон билан рўйхатга олинган “Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисидаги НИЗОМ” асосида амалга оширилган.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2022-йил 1-январь ва 31-декабрь ҳолатида пул маблағлари қолдиқлари қуйидагича бўлган:

минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2021 ҳолатида	31.12.2022 ҳолатида
Кассадаги пул маблағлари (5000)	330	0.00	0.00
Ҳисоб-китоб счётидаги пул маблағлари (5100)	340	5 128 159.00	3 271 269.00
Чег эл валютасидаги пул маблағлари (5200)	350	3 900 204.00	0.00
Бошқа пул маблағлари ва эквивалентлари (5500, 5600, 5700)	360	4 110.00	3 967.00
Жами		9 032 473.00	3 275 236.00

Пул маблағларининг 2022-йил 31-декабрь ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

минг сўм

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Кассадаги пул маблағлари (5000)	330	0.00	0.00	0
Ҳисоб-китоб счётидаги пул маблағлари (5100)	340	3 271 269.48	3 271 269.00	0
Чег эл валютасидаги пул маблағлари (5200)	350	0.00	0.00	0
Бошқа пул маблағлари ва эквивалентлари (5500, 5700)	360	3 966.70	3 967.00	0
Жами		3 275 236.18	3 275 236.00	0

Жамиятнинг бир неча ҳисобрақамлари мавжуд бўлиб, хусусан пенсия нафақалар ҳисоб китобларни амалга ошириш учун пенсия ҳисобрақамига ҳам эга. Аудитга тақдим қилинган барча банк кўчирмалари ойлик асосда алоҳида папкаларда хронологик тарзда тикилган ва барча операциялар бўйича тасдиқловчи дастлабки ҳужжатлар – счет фактура, бажарилган ишлар ҳақида далолатномалар бор ва мол етказиб берувчи ва пудратчилар билан ҳисоб китоб ҳужжатларида жамият раҳбариятининг тасдиқлари қўйилган. Банк счёти операциялари танлов асосида текширилди. Барча банк кўчирмалари бирламчи ҳужжатлар билан бирга регистрларда акс этган. Кўчирмалардаги қолдиқ бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботларидаги қолдиқлар билан мос келади. Банк муомалалари аудитида жиддий хато ва камчиликларга дуч келинмади. Валюта ҳисобварақ қолдиқлари ҳар ойда тўғридан тўғри қайта баҳолаш орқали қайта баҳоланган.

2.3.8 Ходимлар билан меҳнат хаки юзасидан ҳисоб-китобларни аудити.

Ҳисобнинг бу бўлими бўйича меъёрий база сифатида қуйидаги меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинади:

- Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси;
- Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш Вазирининг 01.04.2002 йилги 21-сонли буйруғи билан тасдиқланган, Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлиги томонидан 08.05.2002 йилда 1136-сон билан рўйхатга олинган «Давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низом.
- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 11.03.1997 йилги 133- сонли қарори билан тасдиқланган «Ўртача ойлик иш ҳақини ҳисоблаш тартиби».

Жамиятда ходимларни ишга қабул қилиш меҳнат шартномалари ва у имзолангандан кейин раҳбарнинг ходимни ишга қабул қилиш тўғрисидаги буйруғи билан расмийлаштирилади. Ишчилар буйруқ билан таништирилганлар. Ҳар бир ишчига Т-2 шаклдаги шахсий карточка очилган. Ишчиларнинг лавозим жадваллари тасдиқланган. Жамиятда ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш Меҳнат хақини ҳисоблаш ва тўлаш тўғрисидаги Низомга асосан амалга оширилади. Ходимларнинг ҳақиқатда ишлаган иш вақти иш вақтини ҳисобга олиш табели Т-13 шаклини тўлдириш орқали ҳисобланади. Ходимларнинг иш ҳақини ҳисоблаш ва даромад солиғини ушлаб

қолиш “1С Предприятия” дастурий таъминоти ёрдамида амалга оширилади. Ходимларга моддий ёрдам, рағбатлантириш тусидаги тўловлар ва бошқа тўловлар жамият директори буйруғи билан расмийлаштирилади.

Ишчи ходимлардан уларнинг аризаларига асосан аъзолик бадалларига, ўқиш контракт пулига, ипотека кредитини сўндириш учун ушланмалар ушлаб қолинган. Булардан ташқари даромад солиғи, алиментлар ва бошқа мажбурий ушланмалар ҳам ушлаб қолинган.

67 с/ҳ 2022-йил қуйидаги с/ҳлар билан корреспонденция бўлган:

Корр с/ҳ	Операциялар мазмуни	Дебет	Кредит
Бошланғич қолдиқ			2 098 024,45
08	Қурилиш объекти ишчиларига ҳисобланган		374 108 194,46
20	Асосий ишлаб чиқариш ишчиларига ҳисобланган		5 004 723 337,09
23	Ёрдамчи ишлаб чиқариш ишчиларига ҳисобланган		9 388 111 195,08
25	Умумишлаб чиқариш ишчиларига ҳисобланган		314 941 571,99
27	Ёрдамчи хўжалик ишчиларига ҳисобланган		146 268 128,36
42	Иш ҳаққидан аванс тўловлари туланган	25 084 505 437,40	47 731 564,48
47	Ушланмаларга ушлаб қолинган	130 967 986,60	
48	Иш ҳаққи тўлаб берилган		260 100,00
51	Иш ҳаққи тўлаб берилган	35 174 158,00	327 736,00
55	Иш ҳаққи тўлаб берилган	390 150,00	
63	Ушланмаларга ушлаб қолинган	15 697 908,32	
64	Даромад солиғи ушлаб қолинган	3 344 920 991,17	
69	Ушланмаларга ушлаб қолинган	718 416 246,85	
87	Қўшимча ҳисобланган		470 096 367,50
93	Ушлаб қолинган суммалар даромадга олинган	2 007,26	
94	Иш ҳаққи ҳисобланган (маъмурий)		13 581 424 722,62
Йиллик айланма		29 330 074 885,60	29 327 992 917,58
Якуний қолдиқ			16 056,43

2.3.9 Ҳисоб-китоб-тўлов тартиби аудити

Ҳисобнинг бу бўлими бўйича меъёрий база сифатида: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12.05.1995 йилдаги «Халқ хўжалигида ҳисоб-китобларни ўз вақтида амалга оширилиши учун раҳбарларнинг жавобгарлиги тўғрисида»ги Фармони, Ўзбекистон Республикасининг «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг меъёрий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги Қонуни ва бошқа меъёрий ҳужжатлар хизмат қилади.

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2022 йил 1 январ ва 31 декабрь ҳолатида дебитор қарзлар қолдиқлари қуйидагича бўлган:

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2022 ҳолатида	31.12.2022 ҳолатида
Харидор ва буюртмачиларнинг қарзи (4000 дан 4900 нинг айирмаси)	220	753 558	823 640
Ажратилган бўлинмаларнинг қарзи (4110)	230	0	0
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларнинг қарзи (4120)	240	0	0
Ходимларга берилган бўнақлар (4200)	250	540	2
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга берилган бўнақлар (4300)	260	6 681 586	2 568 336
Бюджетга солиқ ва йиғимлар бўйича бўнақ тўловлари (4400)	270	653 245	311 646
Мақсадли давлат жамғармалари ва суғурталар бўйича бўнақ тўловлари (4500)	280	2 144	0
Таъсисчиларнинг устав капиталига улушлар бўйича қарзи (4600)	290	0	0
Ходимларнинг бошқа операциялар бўйича қарзи (4700)	300	340 400	288 900
Бошқа дебиторлик қарзлари (4800)	310	629 587	651 063
Жами		9 061 060	4 643 587

Дебитор қарзларнинг 2022 йил 31 декабрь ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Харидор ва буюртмачиларнинг қарзи (4000 дан 4900 нинг айирмаси)	220	823 640	823 640	0
Ажратилган бўлинмаларнинг қарзи (4110)	230	0	0	0
Шўба ва қарам хўжалик жамиятларнинг қарзи (4120)	240	0	0	0
Ходимларга берилган бўнақлар (4200)	250	2	2	-0
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга берилган бўнақлар (4300)	260	2 568 336	2 568 336	-1
Бюджетга солиқ ва йиғимлар бўйича бўнақ тўловлари (4400)	270	311 646	311 646	0
Мақсадли давлат жамғармалари ва суғурталар бўйича бўнақ тўловлари (4500)	280	0	0	0
Таъсисчиларнинг устав капиталига улушлар бўйича қарзи (4600)	290	0	0	0
Ходимларнинг бошқа операциялар бўйича қарзи (4700)	300	288 900	288 900	0
Бошқа дебиторлик қарзлари (4800)	310	651 063	651 063	0
Жами		4 643 587	4 643 587	0

Дебитор қарзларнинг бухгалтерия счетлари кесимидаги таҳлили:

минг сўм

Счет	Давр бошига қолдик	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдик
40	753 557 825.59	346 169 193 249.93	346 099 111 164.24	823 639 911.28
40.10	741 220 430.00	344 735 076 735.68	344 664 924 379.40	811 372 786.28
40.10.1	741 220 430.00	344 735 076 735.68	344 664 924 379.40	811 372 786.28
40.30	12 337 395.59	1 434 116 514.25	1 434 186 784.84	12 267 125.00
42	539 931.33	25 084 947 786.48	25 085 485 437.40	2 280.41
42.10	539 931.33	25 083 967 786.48	25 084 505 437.40	2 280.41
42.20		980 000.00	980 000.00	
43	6 681 586 205.52	251 262 626 071.15	255 375 876 112.22	2 568 336 164.45
43.10	1 839 884 360.00	175 498 069 875.63	176 310 209 708.03	1 027 744 527.60
43.11		80 866 332.00	80 866 332.00	
43.12	1 808 637 355.69	13 160 648 299.50	13 439 445 687.98	1 529 839 967.21
43.40	3 033 064 489.83	62 523 041 564.02	65 545 354 384.21	10 751 669.64
44	653 244 711.64	79 979 609 210.72	80 321 208 345.78	311 645 576.58
44.08	141 445 476.22	45 415 963 919.44	45 476 541 371.04	80 868 024.62
44.09		29 969 862.60	29 969 862.60	
44.10		917 675 719.75	825 026 783.37	92 648 936.38
44.11		602 905 487.50	602 905 387.50	100.00
44.25	163 285 474.32	596 028 525.72	736 561 240.00	22 752 760.04
44.26	8 708 644.92		106 080.00	8 602 564.92
44.28	5 150 343.97	469 653 847.54	469 804 191.52	4 999 999.99
44.30	13 763 540.00	23 140 853 401.00	23 154 616 941.00	
44.34		27 802 970.83	27 802 970.83	
44.50	52 388 541.52	3 275 805 880.94	3 323 259 784.82	4 934 637.64
44.90	268 502 690.69	5 502 949 595.40	5 674 613 733.10	96 838 552.99
45	2 144 267.96	3 234 320 360.39	3 236 464 628.35	
45.15		12 365 957.40	12 365 957.40	
45.21	2 144 267.96	3 194 079 527.65	3 196 223 795.61	
45.26		27 874 875.34	27 874 875.34	
47	340 400 000.00	79 467 986.60	130 967 986.60	288 900 000.00
47.20	340 400 000.00	79 183 229.60	130 683 229.60	288 900 000.00
47.30		284 757.00	284 757.00	
48	629 586 652.63	41 105 844 755.80	41 084 368 477.06	651 062 931.37
48.10		10 125 000.00	10 125 000.00	
48.20		372 037 000.00	372 037 000.00	
48.30		1 980.95	1 980.95	
48.60		5 728 064 038.49	5 728 064 038.49	
48.90	629 294 952.13	33 560 559 777.36	33 546 750 494.63	643 104 234.86
48.95	161 650.50	1 434 796 859.00	1 426 999 812.99	7 958 696.51
48.99	130 050.00	260 100.00	390 150.00	

Бухгалтерия баланси маълумотларига кўра 2022 йил 1 январ ва 31 декабрь ҳолатида кредитор қарзлар қолдиқлари қуйидагича бўлган:

Қатор номи	Қатор коди	01.01.2022 ҳолатида	31.12.2022 ҳолатида
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга қарз (6000)	610	0	1 122 546
Ажратилган бўлинмаларга қарз (6110)	620	0	0
Шўба ва қарам хўжалик жамиятларга қарз (6120)	630	0	0
Кечиктирилган даромадлар (6210, 6220, 6230)	640	0	0
Солиқ ва мажбурий тўловлар бўйича кечиктирилган мажбуриятлар (6240)	650	0	0
Бошқа кечиктирилган мажбуриятлар (6250, 6290)	660	0	0
Олинган бўнақлар (6300)	670	73 295	50 699
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (6400)	680	67 951	0
Суғурталар бўйича қарз (6510)	690	1	863
Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар бўйича қарз (6520)	700	0	0
Таъсисчиларга бўлган қарзлар (6600)	710	154 465	730 060
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қарз (6700)	720	2 098	16
Қисқа муддатли банк кредитлари (6810)	730	7 101 800	11 452 294
Қисқа муддатли қарзлар (6820, 6830, 6840)	740	0	0
Узоқ муддатли мажбуриятларнинг жорий қисми (6950)	750	2 593 921	0
Бошқа кредиторлик қарзлар (6950 дан ташқари 6900)	760	346 733	15 347
Жами		10 340 264	13 371 825

Кредитор қарзларнинг 2022 йил 31 декабрь ҳолатида баланс ва ҳисоб регистрлари маълумотлари солиштирма таҳлили:

Қатор номи	Қатор коди	Айланма сальдоли ведомость	Баланс	Фарқ
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга қарз (6000)	610	1 122 546	1 122 546	0
Ажратилган бўлинмаларга қарз (6110)	620	0	0	0
Шўба ва қарам хўжалик жамиятларга қарз (6120)	630	0	0	0
Кечиктирилган даромадлар (6210, 6220, 6230)	640	0	0	0
Солиқ ва мажбурий тўловлар бўйича кечиктирилган мажбуриятлар (6240)	650	0	0	0
Бошқа кечиктирилган мажбуриятлар (6250, 6290)	660	0	0	0
Олинган бўнақлар (6300)	670	50 699	50 699	0
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (6400)	680	0	0	0
Суғурталар бўйича қарз (6510)	690	863	863	0
Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар бўйича қарз (6520)	700	0	0	0
Таъсисчиларга бўлган қарзлар (6600)	710	730 060	730 060	0
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қарз (6700)	720	16	16	0
Қисқа муддатли банк кредитлари (6810)	730	11 452 294	11 452 294	-0
Қисқа муддатли қарзлар (6820, 6830, 6840)	740	0	0	0
Узоқ муддатли мажбуриятларнинг жорий қисми (6950)	750	0	0	0
Бошқа кредиторлик қарзлар (6950 дан ташқари 6900)	760	15 347	15 347	-0
Жами		13 371 825	13 371 825	0

Кредитор қарзларнинг бухгалтерия счетлари кесимидаги таҳлили:

минг сўм

Счет	Давр бошига қолдиқ	Дебет оборот	Кредит оборот	Давр якунига қолдиқ
60		240 996 357 465.55	242 118 903 465.55	1 122 546 000.00
60.10		163 395 659 126.61	163 395 659 126.61	
60.11		80 866 332.00	80 866 332.00	
60.12		12 744 615 788.48	12 744 615 788.48	
60.40		64 775 216 218.46	65 897 762 218.46	1 122 546 000.00
63	73 295 391.11	352 113 994 989.88	352 091 398 616.87	50 699 018.10
63.10	12 386 872.41	347 704 034 352.82	347 694 957 122.51	3 309 642.10
63.10.1	12 386 872.41	347 704 034 352.82	347 694 957 122.51	3 309 642.10
63.30	60 908 518.70	4 409 960 637.06	4 396 441 494.36	47 389 376.00
63.30.1		1 969 015 079.68	1 969 015 079.68	
63.30.2	8 264 719.00	698 080 748.99	695 816 029.99	6 000 000.00
63.30.3	52 643 799.70	1 742 864 808.39	1 731 610 384.69	41 389 376.00
64	67 951 293.16	80 290 286 747.54	80 222 335 454.38	
64.08		45 474 611 176.73	45 474 611 176.73	
64.10	67 951 293.16	820 092 151.99	752 140 858.83	
64.11		602 905 387.50	602 905 387.50	
64.25		736 561 240.00	736 561 240.00	

64.26		1 144 000.00	1 144 000.00	
64.28		465 077 939.17	465 077 939.17	
64.30		23 154 616 941.00	23 154 616 941.00	
64.34		9 530 686.88	9 530 686.88	
64.50		3 351 133 491.17	3 351 133 491.17	
64.90		5 674 613 733.10	5 674 613 733.10	
65	1 168.99	3 236 464 628.35	3 237 326 865.04	863 405.68
65.15		12 365 957.40	12 365 957.40	
65.21		3 196 223 795.61	3 197 087 201.29	863 405.68
65.26	1 168.99	27 874 875.34	27 873 706.35	
66	154 465 015.60	24 000 655 534.85	24 576 250 924.85	730 060 405.60
66.10	154 465 015.60	23 995 907 814.85	23 841 442 799.25	
66.11		585 200.00	47 253 637.00	46 668 437.00
66.12		1 692 520.00	151 995 443.60	150 302 923.60
66.13			246 217 070.00	246 217 070.00
66.14		2 470 000.00	289 341 975.00	286 871 975.00
67	2 098 024.45	29 330 074 885.60	29 327 992 917.58	16 056.43
67.10	1 311 044.45	29 321 185 925.60	29 319 890 937.58	16 056.43
67.11	656 930.00	8 498 810.00	7 841 880.00	
67.12	130 050.00	390 150.00	260 100.00	
68	7 101 800 000.00	24 204 800 000.00	28 555 293 860.00	11 452 293 860.00
68.10	7 101 800 000.00	24 204 800 000.00	28 555 293 860.00	11 452 293 860.00
69	2 940 652 214.78	30 646 294 781.01	27 720 989 236.20	15 346 669.97
69.50	2 593 920 549.12	4 500 000 000.00	1 906 079 450.88	
69.70		980 000.00	980 000.00	
69.80	39 015 576.00			
69.90	307 716 089.66			15 346 669.97
78	2 611 947 202.20			1 715 446 925.89

2.3.10 Даромадлар ҳисоби аудити.

Ҳисобнинг бу бўлими бўйича меъёрий база сифатида:

Солиқ Кодекси; Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54 – сонли қарорига илова «Маҳсулот (ишлар, хизматлар)ни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатларининг таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисида НИЗОМ», 2 - сон БҲМС «Асосий хўжалик фаолиятдан тушган даромадлар» хизмат қилади.

Жамиятнинг асосий мақсади бошқа хўжалик юритувчи субъектлар каби фойда олиш ва куйидаги соҳа фаолияти билан шуғулланиб даромадлар олади:

- Озуқа ва техникспирт ишлаб чиқариш ва сотиш;
- Иссиқлик энергиясини ишлаб чиқиш ва сотиш;
- Микробиологик маҳсулот, парфюмерия ва косметика буюмлари ишлаб чиқариш ва сотиш.

Асосий фаолиятдан олинган даромадлар

Асосий хўжалик фаолиятдан олинган даромадлар - хўжалик юритувчи субъектнинг одатдаги фаолияти давомида вужудга келадиган давр ичида мулк эгаларининг ўз сармояларига бадали билан боғлиқ бўлган кўпайишларни истисно этганда, ўз сармояси кўпайишига олиб келадиган тушумлар.

Жамиятнинг 2022 йил бўйича тузилган 2-сонли Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботнинг 010 сатрида 277 442 680.8 минг сўм асосий фаолиятдан олинган даромад акс этган. Бухгалтерия ҳисобида ҳам 90.10 ҳисобда шунча даромад акс этган.

Даромадларнинг турлари бўйича таркиби куйидагилардан иборат:

сўм

Счет	Кўрсаткичлар номи	Сумма
90	Асосий фаолият бўйича даромадлар	277 442 680 753.56
90.10	Тайёр маҳсулотлар реализациясидан даромад	277 442 680 753.56

Бошқа даромадлар

Бошқа даромадлар - товарларни (ишларни, хизматларни) ишлаб чиқариш ва реализация қилиш билан боғлиқ бўлмаган операциялардан олинган даромадлар.

2022 йил якуни бўйича шакллантирилган 2-сонли молиявий натижалар тўғрисидаги хисоботнинг 090 сатрида 1 344 426.0 минг сўм бошқа даромадлар акс этирилган. Бухгалтерия хисобида ҳам 93 счетда шунча бошқа даромадлар акс этган.

сўм

Счет	Кўрсаткичлар номи	Сумма
93	Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	1 344 426 246.46
93.10	АВ чиқимидан даромад	516 103 209.69
93.20	Бошқа активлар чиқимидан даромадлар	84 617 380.61
93.50	Қисқа муддатли ижрадан даромад	323 510 434.79
93.60	Кредитор қарздорлик ва мажбуриятлар ҳисобдан чиқаришдан даромад	18 863 939.57
93.90	Бошқа операцион даромадлар	401 331 281.80

Молиявий фаолиятдан даромадлар

2022 йил бўйича 2-сонли Молиявий натижалар тўғрисидаги хисоботнинг 110-сатрида молиявий фаолият даромадлари сифатида 857 921.0 минг сўм акс этган. Ушбу сумма валюта моддаларини қайта баҳолашдан олинган даромадлардан иборат бўлган.

2.3.11 Харажатлар ҳисоби аудити.

Ҳисобнинг бу бўлими бўйича меъерий база сифатида: Солиқ Кодекси; Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54 – сонли қарорига илова «Маҳсулот (ишлар, хизматлар)ни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатларининг таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисида НИЗОМ», 21 - сон БҲМС хизмат қилади.

Асосий ишлаб чиқариш харажатлари

Жамият ишлаб чиқари фаолияти билан шуғулланганлиги туфайли ишлаб чиқариш билан боғлиқ асосий харажатлар ҳисоби 2010 счетда юритилган. Хар ой якунида ушбу счет 2810 счетга “Тайёр маҳсулот” га ёпилган.

Счет	Наименование счета	Остаток начало периода	Дебет оборот	Кредит оборот	Остаток конец периода
20	Основное производство		234 497 924 918.09	234 497 924 918.09	
20.10	Основное производство		234 497 924 918.09	234 497 924 918.09	
21	Полуфабрикаты собств.	2 271 891 170.46	200 295 830 016.17	201 300 420 445.05	1 267 300 741.58
21.10	Полуфабрикаты собств.	64 397 616.94	13 306 872 877.32	13 360 984 912.20	10 285 582.06
21.20	Сырье в незавершенке	2 207 493 553.52	186 988 957 138.85	187 939 435 532.85	1 257 015 159.52
23	Вспом производства		218 642 207 911.91	218 642 207 911.91	
23.10	Вспом производства		218 642 207 911.91	218 642 207 911.91	
25	Общепроиз расходы		861 550 076.06	861 550 076.06	
25.10	Общепроиз расходы		861 550 076.06	861 550 076.06	
27	Счета учета обслужив	38 383 150.15	290 821 628.78	300 651 492.12	28 553 286.81
27.10	Обслуживающие хоза		105 287 807.05	105 287 807.05	
27.11	Подсобное хозяйство	38 383 150.15	185 533 821.73	195 363 685.07	28 553 286.81

Маҳсулот, иш ва хизматлар таннархи

Молиявий натижалар тўғрисидаги хисоботнинг 020 сатрида 222 361 414.0 минг сўм сотилган маҳсулотлар таннархи акс этган. Бухгалтерия хисобида ҳам сотилган маҳсулотлар таннархи 91 счетда тўлиқ акс этирилган ва хисобот маълумотларидан фарқ қилмайди:

сум

Счет	Наименование счета	Сумма
91	Сотилган маҳсулотлар таннархи	222 361 413 978.98
91.10	Сотилган тайёр маҳсулотлар таннархи	222 361 413 978.98

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботнинг 030 сатрида 55 081 266.0 минг сўм ялпи фойда акс этган.

Давр харажатлари

Жамиятнинг 2022 йил бўйича тузилган Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботда давр харажатлари 19649392.0 минг сўм бўлиб, шундан сотиш харажатлари 1243002.0 минг сўм, маъмурий харажатлар 4140696.0 минг сўм ва бошқа операцион харажатлар 14265693.0 минг сўмни ташкил этган. Давр харажатлари таркиби ўрганилганда хатоликлар аниқланмади. Барча харажатлар 54 сонли Низом талаблари дорасида гуруҳланганлиги аниқланди. Бухгалтерия ҳисоби маълумотлари молиявий ҳисоботларда акс эттирилган маълумотлардан фарқ қилмайди.

сўм

Счет	Кўрсаткичлар номи	Сумма
94	Давр харажатлари, жами (сатр. 050 + 060 + 070 + 080), шу жумладан:	19 649 392 356.62
94.10	Сотиш харажатлари	1 243 002 083.84
94.20	Маъмурий харажатлар	4 140 696 942.81
94.30	Бошқа операцион харажатлар	14 265 693 329.97

Молиявий фаолиятдан харажатлар

2022 йил бўйича 2-сонли Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботнинг 170-сатрида 3248867.0 минг сўм молиявий фаолият харажатлари акс этган. Акс эттирилган харажатларининг 1648913.0 минг сўми фоиз шаклидаги харажатлар ва 914965.0 минг сўми эса валюта моддаларини қайта баҳолашдан олинган зарарлар ташкил этган. Бундан ташқари узоқ муддатли шартномалар бўйича фоиз кўринишида 684986.0 минг сўм 210 сатрда акс эттирилган. Бухгалтерия ҳисоби регистрларида ҳам ушбу ҳолат ўз тасдиғини топди.

Счет	Наименование счета	Сумма
96	Расходы по финансовой деятельности	3 248 866 617.54
96.11	Расходы в виде % за краткосрочные кредиты	1 648 912 884.31
96.12	Проценты по долгосрочному кредиту	684 986 596.40
96.20	Убытки от валютных курсовых разниц	914 965 940.07
96.90	Прочие расходы по финансовой деятельности	1 196.76

2.4 СОЛИҚ ВА БОШҚА МАЖБУРИЙ ТЎЛОВЛАР ҲИСОБЛАНИШИ ВА ТЎЛАНИШИ АУДИТИ.

Аудит мақсади:

- тузилган ва тегишли органларга тақдим этилган солиқлар ва мажбурий тўловлар ҳисоб-китоби тўғрилигини баҳолаш;

- солиқлар ва мажбурий тўловларни ҳисоблаш ва тўлашнинг белгиланган тартиби бузилиши ҳолатларини, солиқ солинадиган базани белгилашда четга чиқишларни баён қилиш.

Жамият умумбелгиланган солиқ тизимидаги солиқ тўловчи бўлиб, қуйидаги солиқлар тўловчиси ҳисобланади:

- Юридик шахслар фойда солиғи;
- Қўшилган қиймат солиғи;
- Акциз слиғи
- Мол мулк солиғи;
- Юридик шахслар ер солиғи;
- Сув ресурслардан фойдаланганлик учун солиқ;
- Тўлов манбаида ушлаб қолинадиган жисмоний шахслар даромад солиғи;
- Ижтимоий солиқ.

Йил давомида қуйидаги солиқ ажратмалар ҳисобланган ва тўланган:

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Хисобланган миқдор	Хақиқатда тўланган
Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи	280	5 674 614.00	5 771 453.00
Жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи	290	3 346 199.00	3 351 134.00
в том числе: ИНПС	291	27 874.00	27 874.00
Ободонлаштириш ва ижтимоий инфрас ривожлантириш солиғи	300		
Қўшилган қиймат солиғи	310	12 638 671.00	12 719 539.00
Акциз солиғи	320	23 154 617.00	23 154 617.00
Ер ости бойликлардан фойдаланганлик солиғи	330		
Сув ресурсларидан фойдаланганлик солиғи	340	736 667.00	768 022.00
Юридик шахсларнинг мол-мулкига солиқ	350	757 076.00	849 725.00
Юридик шахслардан олинадиган ер солиғи	360	465 078.00	470 078.00
Ягона солиқ тўлови	370		
Ягона ер солиғи	380		
Фиксир солиқ	390		
Бошқа солиқлар	400	602 905.00	602 905.00
Республика йўл жамғармасига ажратмалар	410		
Бюджетдан ташқари пенсия жамғармасига мажбурий ажратмалар	420		
Мақтаб таълими жамғармасига ажратмалар	430		
Ягона ижтимоий тўлов	440	3 197 087.00	3 196 223.00
Импорт бўйича божхона божи	450		
Маҳаллий бюджетга йиғимлар	460	12 366.00	12 366.00
Бюджетга тўловлар кечиктирилгани учун молиявий жазолар	470	7 655.00	7 655.00
Жами бюджетга тўловлар суммаси	480	50 592 935.00	50 903 717.00

2.4.1 Акциз солиғи

Жамият озиқ овқат спирти ишлаб чиқариш фаолияти бўйича акциз солиғи тўловчиси хисобланади. Акциз солиғининг ставкалари мутлақ суммада (катъий) белгиланган акциз тўланадиган товарлар бўйича солиқ солинадиган база акциз тўланадиган товарларнинг натурада ифодаланган ҳажми асосида аниқланади.

Этил спирти ишлаб чиқарувчилари учун хар бир дал маҳсулотга 13 500 сўм солиқ ставкаси 2022 йил 1 январдан 31 майгача амал қилиб келган. 2022 йил июнь ойидан бошлаб 1 дал маҳсулотга 14900 сўм солиқ ставкаси белгиланган.

Жамият 2022 йил учун ДСИ га тақдим этилган акциз солиғи ҳисоб китобларида 1617063.81 дал спирт бўйича жами 23154616.9 минг сўм солиқлар хисобланган.

Акциз тўланадиган товарлар (хизматлар) номи	Ўлчов бирлиги	Акциз солиғини ҳисоблаш учун солиқ солинадиган база	Хисобланган акциз солиғи суммаси
Алкоголли маҳсулотлар бўйича жами:		1 617 063.81	23 154 616 941.00
Этил спирти, шу жумладан озиқ-овқат хом ашёсидан	дал	1 497 627.32	21 441 061 348.00
Этил спирти эфиральдегидли фракциядан техник этил	дал	62 565.25	897 106 151.00
Этил спиртининг бошланғич фракцияси (код-17)	дал	56 871.24	816 449 442.00

2.4.2 Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ.

Жамият 2022 йил учун фойдаланиш мўлжалланаётган сув ресурслари, сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ставкаси ва солиқ суммаси акс этган маълумотнома тақдим этган, йил ақунлари бўйича эса қуйидагича якуний солиқ ҳисоботи топширилган:

Кўрсаткичлар	Жами	Янгийул шахри		Янгийул тумани	
		Ер усти манбаъ	Ер ости манбаъ	Ер усти манбаъ	Ер ости манбаъ
1	3	4	5		
Солиқ солинадиган база, куб м.	1 188 206.00		1 188 002.00	204.00	
Белгиланган солиқ ставкаси 1 куб. м (сум)		2 600.00	3 100.00	2 600	3 100
Солиқ суммаси (стр. 010 х стр. 020)	736 667 320.00	-	736 561 240.00	106 080	

Бухгалтерия хисобида хар ой сувдан фойдаланганлик учун солиқ суммаси акс эттириб борилган. 2022 йил бўйича сув солиғи бўйича харажат 736667.0 минг сўм акс эттирилган.

2.4.3 Юридик шахслар ер солиғи

солиғи Жамият 2022 йилда ўзидаги мавжуд ер участкалари бўйича ер солиғи ҳисоб китобларини ер участкалари жойлашган туман ДСИсига топширган.

2022	Гувоҳномада кўрсатилган майдон	Ер участкаси и майдони, га	имтиё з	Солиқ солинад иган база, га (гр.3 – гр.4)	1 га учун Ставка	Солиқ сумма
	2	3	4	5	6	7
Янгийул г., Мустакиллик МСГ	12.64	12.64	0	12.64	35 733 720.00	451 674 220.80
Янгийул г., Мустакиллик МСГ	0.3751	0.3751	0	0.3751	35 733 720.00	13 403 718.37
Ковунчи МСГ	6.28	6.28	6.28	0	38 982 240.00	-
ЖАМИ						465 077 939.17

Йил учун ҳисобланган жами ер солиғи миқдори 465 077.9 минг сўмни ташкил этган. Ушбу сумма 1С дастурида харажатлар таркибида ойма ой кесимда акс эттирилган. 2022 йил бўйича ер солиғи суммаси 465077.9 минг сўмни ташкил қилган. Ер солиғи ҳисоб китобида жамият томонидан кўрсатилган ер майдони ушбу ер майдони кадастр ҳужжатидан фарқ қилиш ҳолатлари кузатилмади. Ер солиғи ҳисоб китоби бўйича фарқлар аниқланмади.

2.4.4 Юридик шахслар мол-мулк солиғи

Жамият Солиқ кодексининг 59 бобига асосан юридик шахслар мол-мулк солиғи тўловчиси ҳисобланади. Солиқ кодексининг 417 моддасига асосан юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқнинг ҳисоб-китоби солиқ бўйича ҳисобга олиш жойидаги давлат солиқ хизмати органига йилда бир марта, йиллик молиявий ҳисобот топшириладиган муддатда тақдим этилади. Агар кўчмас мулк солиқ тўловчининг солиқ бўйича ҳисобга олиш жойида жойлашмаган бўлса, ҳисоб-китоб кўчмас мулк жойлашган ердаги давлат солиқ хизмати органларига тақдим этилади. Солиқ даври мобайнида солиқ тўловчилар юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ бўйича жорий тўловлар тўлайдилар. Жорий тўловлар миқдорини ҳисоблаб чиқариш учун солиқ тўловчилар жорий солиқ даврининг 10 январигача давлат солиқ хизмати органларига мўлжалланаётган солиқ солинадиган базадан (тегишли йил учун мол-мулкнинг ўртача йиллик қолдиқ қийматидан (ўртача йиллик қийматидан) ва белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисобланган жорий солиқ даври учун юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ суммаси тўғрисидаги маълумотномани тақдим этадилар.

Жамият 2022-йил учун мўлжалланаётган солиқ солинадиган база учун солиқ ставкаси ва солиқ суммаси акс этган маълумотнома қуйидагича тақдим этилган:

Кўрсаткичлар	Сумма
Мўлжалланаётган солиқ солинадиган АВ ўртача йиллик қолдиқ қиймати	26 458 680 000.00
Солиқ ставкаси, %	1.5
Солиқ суммаси	396 880 200.00
январь	33 073 350.00
февраль	33 073 350.00
март	33 073 350.00
апрель	33 073 350.00
май	33 073 350.00
июнь	33 073 350.00
июль	33 073 350.00

август	33 073 350.00
сентябрь	33 073 350.00
октябрь	33 073 350.00
ноябрь	33 073 350.00
декабрь	33 073 350.00

Шунингдек йил давомида Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ бўйича бўнақ тўловларни ҳисоблашда минимал қиймат бўйича солиқ ҳисоботи тақдим қилинган. Унга кўра 2022 йил бўйича жами ҳисобланган мол мулк солиғи суммаси 759 764.3 минг сўмни ташкил қилади.

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Сумма
Солиқ базасининг умумий қиймати (020-сатр + 070-сатр + 080-сатр + 110-сатр+140-сатр) ҳамда ҳисобот шаклининг 3-иловасининг 060-сатр, 4-илованинг 15 устуни	010	51 969 760 657.51
Бино-иншоотлар бўйича ўртача йиллик қолдиқ қиймати (Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 1-илованинг 010-сатри 16-устуни) ҳамда ҳисобот шаклининг 3-иловасининг 060-сатр	020	50 674 446 214.57
Солиқ базасини камайтириш (Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 1-илованинг 010-сатри 19-устуни)	030	0.00
Солиқ базаси (020-сатр - 30-сатр)	040	50 674 446 214.57
Солиқ ставкаси, % да	050	1.50
Солиқ суммаси (040-сатр x 050-сатр)	060	751 833 068.24
Темир йўллар, магистрал қувурлар, алоқа ва электр узатиш линиялари, шунингдек мазкур объектларнинг ажралмас технологик қисми бўлган иншоотларнинг ўртача йиллик қолдиқ қиймати (Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 3-илованинг 030-сатри 16-устуни)	070	0.00
Консервация қилиниши тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори қабул қилинган кўчмас мулк ва тугалланмаган қурилиш объектларининг ўртача йиллик қолдиқ (ўртача йиллик) қиймати (Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 3-илованинг 040-сатри 16-устуни)	080	0.00
Солиқ ставкаси, % да	090	0.00
Солиқ суммаси ((070-сатр+ 080 сатр) x 090-сатр)	100	0.00
Норматив муддатда тугалланмаган қурилиш объектларининг ўртача йиллик қиймати (Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 4-илова)	110	647 657 221.47
Солиқ ставкаси, % да	120	3.00
Солиқ суммаси (100 сатр x 110 сатр)	130	19 429 716.64
Қурилиш ташкилотлари ёки иморатларни қурувчилар балансида кейинчалик сотиш учун кўрсатилган турар жой кўчмас мулк объектларининг (кўчмас мулк объекти фойдаланишга топширилгандан кейин олти ой ўтгач) ўртача йиллик қиймати (Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 3-илованинг 050-сатри 16-устуни)	140	0.00
Солиқ ставкаси, % да	150	0.00
Солиқ суммаси (140 сатр x 150 сатр)	160	0.00
Бюджетга тўланадиган юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқнинг умумий суммаси (060-сатр+100-сатр+160-сатр)	170	751 833 068.24
Солиқ даври учун жорий тўловлар бўйича юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқнинг ҳисобланган суммаси	180	759 764 333.56
Кўшимча тўлашга	190	0.00
Камайтиришга	200	7 931 265.32

Яқуний солиқ ҳисоботида кўра ҳисобот даври учун ҳисобланган солиқ суммаси 751 833.0 минг сўмни ташкил қилган. 1С дастурида акс эттирилган суммага мос келади.

2.4.5 Ижтимоий солиқ ҳисоби аудити.

Жамият ижтимоий солиқ тўлови ҳисоблаш ва тўлашда Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг тегишли моддаларига амал қилган ҳолда фаолият юритган.

Жисмоний шахсларга 2022 йил бўйича жами 29 279 259.9 минг сўм иш ҳақи ва бошқа даромадлар ҳисобланган. Шундан 26 635 198.0 минг сўм сумма солиқ солинадиган базаси сифатида қаралиб ижтимоий солиқ тулов ҳисоб китобида кўрсатилган.

Ҳисоблашлар	Жами	ИС базаси
Повременно	10 996 525 422.08	10 996 525 422.08
Доплата ночных	773 466 692.40	773 466 692.40
Сверхурочные	1 883 815.00	1 883 815.00
Основной отпуск	1 403 737 451.95	1 403 737 451.95
Отпуск дополнительный	79 581 500.80	79 581 500.80
Больничные	163 603 391.58	-
Декретные	-	-
Единовременная премия к празднику	3 694 725 760.00	3 694 725 760.00
Праздничные	155 354 582.11	155 354 582.11
Доплата за бригад.по %	106 809 328.75	106 809 328.75
Совмещение в %	810 411 617.25	810 411 617.25
Премия месячная	4 389 053 925.41	4 389 053 925.41
Единовременная премия	1 570 441 800.00	1 570 441 800.00
Ученический отпуск	23 615 882.93	23 615 882.93
Выходное пособие	4 247 274.00	4 247 274.00
Материальная помощь по льготе	9 004 000.00	-
Субботник	13 277 707.23	13 277 707.23
Вознаграждение членам Правления	789 079 227.41	789 079 227.41
Ценные подарки	21 066 000.00	-
Пенсия работающим пенсионерам	-	-
Возмещение увечья	26 675 348.00	-
Суюнчи пули	-	-
Погребение	19 402 600.00	-
Отпуск за вредность	264 064 932.47	264 064 932.47
Возмещение увечья Афганцам	260 100.00	-
Вознаграждение Наблюд.совету	478 969 800.00	478 969 800.00
Единовремен.пособие уходящим на пенсию	25 668 629.43	25 668 629.43
Детское пособие	7 841 880.00	-
Питание нач	943 210 136.36	943 210 136.36
Материальная помощь	64 492 200.00	64 492 200.00
Надбавка	46 528 611.92	46 528 611.92
Сверхнормативные командировочные	379 736.00	52 000.00
Премия одноразовая	-	-
Материальная помощь за сельхоз.продукцию	2 418 000 000.00	-
ЖАМИ	29 301 379 353.08	26 635 198 297.50

Солиқ ҳисоботи ва бухгалтерия маълумотлари таққослама жадвали:

№	Кўрсаткичлар	Бухгалтерияда	Ҳисоботда	Фарқи
ИЖТИМОЙ солиқ				
1	Мехнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромадлар	26 635 198 297.50	26 635 198 296.75	-0.75
2	Имтиёз	0	0	0.00
3	ИС ҳисобланадиган база	26 635 198 297.50	26 635 198 296.75	-0.75
4	Ставка	12%	12%	0.00
5	ИС суммаси	3 196 223 795.70	3 196 223 795.61	-0.09

Ҳисоботда ҳисобланган солиқлар бухгалтерия ҳисоби маълумотлари билан мос келади.

2.4.6 Жисмоний шахслардан даромад солиғи ҳисоби аудити.

Жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи ушланишининг тўғрилиги танлаб текшириш асосида амалга оширилди.

Жамиятда жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғининг ҳисобланиши ва тўланиши солиқ кодексининг тегишли моддаларига асосан амалга оширилади.

ДСИ га топширилган ҳисоботларга кўра 2022 йил давомида жамият томонидан 408 нафар жисмоний шахсларга мехнатга ҳақ тўлаш тарзида ва бошқа даромадлар шаклида жами 29297664.4 минг сўм даромадлар ҳисобланган.

Жами ҳисобланган жисмоний шахсларнинг даромад солиғи 2022 йил учун 3344920.9 минг сўмни ташкил этган.

2022 йил бўйича жисмоний шахслар даромадларидан даромад солиғи ҳисобланиши бўйича ДСИ га топширилган ҳисоб китоб 2 иловасида қўлланилган имтиёзлар кўрсатиб ўтилган бўлиб, унга кўра жами 1392260.4 минг сўмлик СК 378 моддаси ва 379 моддаларига асосида жисмоний шахслар даромад солиқ имтиёзлари қўлланган. Имтиёзлар таркибида жисмоний шахсларнинг олий таълим муассасасида тўлов контракт суммаларини қоплашга йўналтирилган иш ҳақлари, СК 377 моддасида келтирилган шартлар асосида моддий ёрдам суммалари, 1 ва 2 гуруҳ ногиронлари учун иш ҳақининг энг кам миқдорига нисбатан белгиланган имтиёзлар учратиш мумкин. Имтиёзлар тўғри қўлланилиши таҳлил қилинганда фарқлар аниқланмади.

2.4.7 Қўшилган қиймат солиғи.

Жамиятда қўшилган қиймат солиғининг ҳисобланиши Солиқ кодексининг тегишли бўлимига асосан амалга оширилган.

Кўрсаткичлар	Сат	Солиқ ҳисоботи	Бухгалтерия	Фарқ
Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича тўланган ҚҚС суммаси (сотиб олиш реестри бўйича)	10	32 864 033 721.08	32 864 033 725.13	4
Товарларни (хизматларни) реализация қилиш обороти бўйича ҚҚС суммаси (1-илованинг 4-устуни 010-сатри)	20	45 472 735 187.96	45 472 735 187.96	0
Бюджетга тўлангани (қамайтирилиши) лозим бўлган ҚҚС суммаси, жами (020-сатр - 010-сатр)	30	12 608 701 466.88	12 608 701 462.83	-4

2022 йил давомида корхона ҚҚС солиқ солинадиган айланмалари 303 264 755.9 минг сўмни ташкил этган. Ўзбекистон Республикаси ҳудуди реализация қилиш жойи деб эътироф этилмайдиган хизматларни кўрсатиш бўйича айланмалар 113 188.0 минг ўмни, ҚҚСдан озод қилинадиган айланмалар 0 сўмни ташкил қилган. Солиқ солинадиган айланмалари ҳисобига шаклланган ҚҚС суммаси 45 472 735.0 минг сўмни ташкил қилган. Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича 32 864 033.1 минг сум ҚҚС 2022 йилда ҳисобга олинган.

2.4.8 Юридик шахслар фойда солиғи ҳисоби.

Жамият юридик шахслар фойда солиғини Солиқ Кодексининг тегишли моддаларига асосан ҳисоблаган ва бюджетга тўлаган.

2022 йил давомида ДСИ га топширилган ҳисоб китобларга кўра, жами даромад 279 645 028.6 минг сўмни, чегириладиган харажатлар 241 814 270.4 минг сўм фойда солиғи солиқ солиш базаси 37 830 758.2 минг сўмни ташкил этган. Фойда солиғи ҳисоб китоби 2-Илова чегирилмайдиган харажатлар таркиби бўйича фарқлар аниқланмади. Фойда солиғи ҳисоб китоби жадвали қуйидагича:

Фойда солиғи ҳисоб китоби жами даромадлар таркибида хорижий валютада тўланган аванслар бўйича ҳисобланган курс фарқи бўйича даромадлар киритилган. Солиқ кодекси 320 моддасига кўра қуйидагича келтирилган:

320-модда. Курсдаги фарқларга солиқ солишининг ўзига хос хусусиятлари

Берилган (олинган) бўнақларни қайта баҳолашдан юзага келадиган курсдаги ижобий (салбий) фарқ солиқ солиш мақсадларида ҳисобга олинмайди.

Яъни курс фарқи бўйича вужудга келган даромадлар таркибида берилган ва олинган аванслар ҳисобга олинмаслиги лозим эди.

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Сумма		
Жами даромадлар (Ҳисоб-китобнинг 1-илоvasи 010-сатри – 110-сатри – 121-сатри - 131-сатри - 150-сатри)	010	279645028622.31	278981796376.76	663232245.55
Чегириладиган харажатлар (Ҳисоб-китобнинг 2-илоvasи 010-сатри 3-устун - 4-устун)	020	241814270401.67	241814270401.67	0.00
Солиқ солинадиган фойда (010-сатр - 020-сатр)	030	37830758220.64	37167525975.09	663232245.55
Имтиёзлар - жами (Ҳисоб-китобнинг 4-илоvasи 030-сатри)	040	0.00	0.00	0.00
Ноль ставка қўлланиладиган солиқ тўловчилар фойдаси (Ҳисоб-китобнинг 5-илоvasи 030-сатри)	050	0.00	0.00	0.00

Солиқ базаси (030-сатр – 040-сатр - 050-сатр), бирок "0" дан кам эмас	060	37830758220.64	37167525975.09	663232245.55
Фойда солиғининг белгиланган ставкаси, фойзда	070	15.00	15.00	0.00
Ногиронлиги бўлган шахслар меҳнатидан фойдаланаётган юридик шахслар учун тузилган солиқ ставкаси	071	15.00	15.00	0.00
Фойда солиғи суммаси – жами (060-сатр x 070-сатр ёки 060-сатр x 071-сатр)	080	5674613733.10	5575128896.26	-99484836.84
Ушбу ҳисобот даврида ҳисобланган жами ойлик бўнақ тўловлари	090	5771452286.09	5771452286.09	

Ҳисобот бўйича жиддий фарқлар аниқланмади.

Чегирилмайдиган харажатлар		Сумма
Расходы налогоплательщика, являющиеся доходами физического лица в виде материальной выгоды, предусмотренные статьей 376 Налогового кодекса	0119	45 916 000.00
Материальная помощь в виде: выплат на рождение ребенка, вступление в брак работника либо его детей, выдачи сельскохозяйственной продукции или средств на ее приобретение	0121	2 446 406 600.00
Расходы на осуществление благотворительной помощи, за исключением средств, направленных на оказание меценатской поддержки, материальной помощи учебно-воспитательным учреждениям или детям-сиротам и детям, оставшимся без попечения родителей	0122	11 000 000.00
Налоги, уплаченные за других лиц	0124	6 212 500.00
Налоги и сборы, доначисленные по результатам налоговых проверок;	0125	1 930 194.31
Расходы на мероприятия, не связанные с осуществлением предпринимательской деятельности налогоплательщика (по охране здоровья, спортивные и культурные мероприятия, организация отдыха и другие аналогичные мероприятия)	0126	202 103 122.10
Затраты на оказание услуг, не связанных с производством продукции (услуги по благоустройству городов и поселков, оказание помощи сельскому хозяйству и другие виды услуг)	0127	14 871 032.10
Расходы, не связанные с деятельностью, направленной на получение дохода, если на налогоплательщика законодательством не возложена обязанность по осуществлению таких расходов	0128	18 413 571.31
Пени, штрафы и иные санкции, подлежащие внесению (внесенные) в бюджетную систему;	0129	10 033 477.47
Стоимость безвозмездно переданного имущества (услуг) и расходы, связанные с такой передачей (включая сумму налога на добавленную стоимость)	0130	137 306 015.35
фонд охраны труда	01351	29 764 892.13
затраты неработающих цехов	01352	397 999 898.84
членский взнос	01353	18 900 000.00
увечье трудовое	01354	26 675 348.00
дегустация	01355	9 880 000.00
членский взнос	01356	16 054 146.03
профком	01357	38 533 732.24
статья-15	01358	12 365 957.40
ЖАМИ		3 444 366 487.28

2.5 МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ПАЙТИДА ҚОНУНЧИЛИК ТАЛАБЛАРИГА РИОЯ ЭТИЛИШИНИ ТЕКШИРИШ.

Меҳнат қонунчилигига риоя қилинишини асосий тамойилларини танлама усулида текширилганда корхонада қонун бузилиш ҳоллари аниқланмади.

Солиқ қонунчилигига амал қилиниши бўйича қонунбузилиш ҳоллари аниқланмади.

Жамият томонидан Ўзбекистон Республикасининг 21.12.2004 йилги «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуни талаблари бажарилмоқда. Жамиятда асосий иш жой Жамият ҳисобида ишловчиларнинг барчасига Халқ банки бўлимида пенсия дафтарчалари очилган. Халқ банкига ҳар ойда маблағлар ўтказиб келинган.

Жамият томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12 май 1995 йилда қабул қилинган ПФ-1154 сонли “Халқ хўжалигида ҳисоб-китоблар ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида” фармон талабларини бузиш ҳоллари аниқланмади. Махсулотларни энг камида 15% олдиндан тўлов бўлмасидан ортиб жўнатиш ҳолларига йўл қўйилмаган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 504-сонли 17 ноябрь 1999 йилги «Мехнат ҳақи юзасидан ҳисоб китобларни ўз вақтида амалга оширилиши юзасидан министрликлар идоралар ва хўжалик юритувчи субъектлар раҳбарларини жавобгарлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» ги қарори талабларини бузиш ҳоллари аниқланмади.

2.6 ИЧКИ НАЗОРАТНИНГ ҲОЛАТИНИ ТЕКШИРИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ.

Жамият ички назорат ҳолатини текшириш қуйидагилардан иборат:

ички назорат тизимини ва унинг фаолият кўрсатишидаги мавжуд камчиликларни баён этиш;
корхона таркибий бўлинмаларидаги ижро интизомининг ҳолати тўғрисидаги маълумотлар, унинг аниқ ходимлари ишидаги мавжуд камчиликлар.

Ушбу ҳисобот, активларнинг ҳолатини текшириш натижалари активларни инвентаризациядан ўтказишнинг асосланишини ҳамда уларнинг ҳаракати, амалда мавжудлиги ва сақланиши тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олади. Шунингдек ўтказиладиган текширишлар бўйича барча ҳисоботларда корхона ижро этувчи органи ва унинг таркибий бўлинмалари фаолияти баҳоланишини, аниқланган четга чиқишлар ва қонунни бузишларни бартараф этишга доир тавсияларни, тасдиқлайдиган ҳужжатларнинг тўлиқ пакетини ўз ичига олади.

Активлар тўғри ва тўлиқ сақланишини таъминлаш мақсадида жамият моддий жавобгар шахслар билан моддий жавобгарлик шартномаларини имзолайди. Шартномада моддий жавобгар шахс мажбуриятлари, шартнома амал қилиш муддатлари ва ходимнинг паспорт маълумотлари келтирилади.

Бошқа ходимлар билан меҳнат шартномалари имзоланади. Ходимларни ишга олиш, активлар тўғри сақланиши қонунчилик ва жамият ички тартиб қоидалари асосида амалга оширилади. Жамиятда бухгалтерия ҳисобини юритиш бухгалтерия(ҳисоб) бўлимига юклатилган. Ташқи фойдалаувчилар учун молиявий ҳисоботларни тайёрлаш ҳисоб бўлимига юклатилган.

Молиявий хўжалик операциялар билан боғлиқ ҳужжатлар тегишли тартибда юритилган ва сақланмоқда.

Ички назорат тизими самарадорлигини баҳолаш учун жамият назорат муҳити қуйидаги босқичлари таҳлил қилинди:

- бошқарув асосий тамойиллари;
- жамият ташкилий тузилмаси;
- ҳуқуқ ва мажбуриятлар тақсимланиши;
- ходимлар билан ишлаш;
- молиявий ва бошқарув ҳисоботларини тайёрлаш ва ишлаб чиқиш жараёнлари;

Ички аудит томонидан жамият ички назорат ва бухгалтерия ҳисоби тизими ҳолати текширилди. Текширув АВ томонидан 2007 йил 12-апрел №1673 сон билан рўйхатга олинган аудит стандарти асосида амалга оширилди. Бухгалтерия ҳисоби тизими ва ички назорат тизимлари ҳолатини баҳолаш учун қуйидаги ишлар амалга оширилди:

- Бухгалтерия ҳисоби тизими баҳо берилди;

- текшириш давомида шу нарса аниқландики барча хужалик операциялари раҳбариятнинг тегишли буйруқлар асосида амалга оширилади, шартнома, далолатнома буйруқ ва бошқа тегишли ҳужжатларда раҳбариятнинг имзолари мавжуд.

- хужалик операциялари буйича даромад ва харажатлар қайси даврда амалга оширилган бўлса уша давр ҳисобида акс эттирилган

- хужалик операциялари тегишли хужжатлар асосида ҳисобда акс эттирилган, танлаб текширув утказилганда илова қилинган хужжатларбуйича хатоликлар аниқланмади.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда жамият бухгалтерия ҳисоби тизими ЎЗР қонунчилик талаблари доирасида амалга оширилганлиги ҳулосасига келиш мумкин.

3 ИҚТИСОДИЙ АҲВОЛ ТАҲЛИЛИ

Кўрсаткичлар	Йил охирига	Норма	Изоҳ
Тўлов қобилияти коэффиценти	4.01	K>1,25	Тўловга лаёқатли
Ўз айланма маблағлари билан таъминланганлик коэффиценти	0.75	K>0,2	Ўз айланма маблағлари билан таъминланган
Харажатлар рентабеллиги коэффиценти	0.14	K>0,05	Харажатлар рентабелли
Активлар рентабеллиги коэффиценти	0.47	K>0,05	Активлар рентабелли
Молиявий мустақиллик коэффиценти	4.80	K>1	Молиявий мустақил
Асосий воситалар эскириш даражаси	0.56	K>0,5	Асосий воситаларининг эскирганлик даражаси юқори

Аудитор ҳулосаси: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг томонидан 2018 йил 14 декабрдаги 1013-сонли “Давлат иштирокидаги корхоналарнинг молиявий-иқтисодий ҳолати таҳлилини ўтказиш РЕГЛАМЕНТИ” асосида аниқланган кўрсаткичларга асосланган ҳолда Жамиятни молиявий ҳолатини барқарор(к гурппе "состоятельных") гуруҳига киритиш мумкин.

4 ХУЛОСА ВА ТАВСИЯЛАР

Ички аудит текширувининг мақсади жамият молиявий ҳисобототларининг қонунчилик талаблари доирасида эканлиги, ишончилиги ҳақиқийлигини, шунингдек молиявий ҳисоботларнинг амалдаги ҳолатини баҳолаш ҳисобланади. Ўтказилган ички аудит текшируви аудит ҳулосасини бериш учун етарли бўлди деб ҳисоблайман.

«BIOKIMYO» акциядорлик жамиятининг 2022 йил якуни бўйича молиявий ҳисоботи барча муҳимлилик жиҳатлари бўйича унинг молиявий ҳолатини ва молиявий-хўжалик фаолияти натижаларини ҳаққоний акс эттиради ва бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун хужжатлари талабларига мувофиқ келади.

Аудиторлар

Холмирзаев А.А.

Баратов О.А.